Məhkəmələr və hakimlər haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında təsbit olunmuş müstəqil məhkəmə hakimiyyəti yaratmağa yönəlmişdir.

BİRİNCİ BÖLMƏ

MƏHKƏMƏLƏR

I fəsil

MƏHKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ

Maddə 1. **Azərbaycan Respublikasında məhkəmələrin təsis olunması**

Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə təsis edilmiş Azərbaycan Respublikası məhkəmələri fəaliyyət göstərirlər. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 125-ci maddəsinin VI hissəsinə uyğun olaraq məhkəmələrin səlahiyyətlərinin dəyişdirilməsi məqsədilə müəyyən olunmamış hüquqi üsulların tətbiq edilməsi və fövqəladə məhkəmələrin, eləcə də xarici dövlətlərin, yaxud bu qanunla nəzərdə tutulmayan qaydada məhkəmələrin yaradılması qadağandır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin (bundan sonra — Konstitusiya Məhkəməsi) fəaliyyəti və hakimlərinin statusu «Konstitusiya Məhkəməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə müəyyən olunur.

Maddə 2. **Məhkəmələr və hakimlər haqqında qanunvericilik**

Məhkəmələr və hakimlər haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan, Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktlarından və tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 3. **Məhkəmələrin vəzifələri**

Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin fəaliyyəti yalnız ədalət mühakiməsinin və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada məhkəmə nəzarətinin həyata keçirilməsinə yönəldilmişdir.[1]

Məhkəmələr ədalət mühakiməsini həyata keçirərkən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında təsbit edilmiş insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını, mülkiyyət formasından asıla olmayaraq bütün müəssisə, idarə və təşkilatların, siyasi partiyaların, ictimai birliklərin, digər hüquqi şəxslərin hüquqlarını və qanuni mənafelərini hər cür qəsdlərdən və qanun pozuntularından müdafiə edir, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında və bu qanunda nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri həyata keçirirlər.

Məhkəmələrin üzərinə başqa vəzifələr qoyulması yolverilməzdir.

Maddə 4. **Məhkəmələrdə işlərə baxılması**

Məhkəmələrdə işlərə birinci instansiya, apellyasiya və kassasiya instansiyaları üzrə baxılır.

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada Azərbaycan Respublikası məhkəmələrində işlərə kollegial və hakim tərəfindən təkbaşına: birinci instansiya məhkəməsində işlərə təkbaşına və ya üç hakimdən ibarət tərkibdə~~, yaxud~~

~~andlı iclasçılardan ibarət tərkibdə~~, appelyasiya və kassasiya instansiyası məhkəməsində üç və ya daha çox hakimdən ibarət tərkibdə baxılır. [2]

Məhkəmələr işlərə baxarkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, qanunlarını və digər qanunvericilik aktlarını, eləcə də Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri rəhbər tuturlar.

Məhkəmələrdə işlərə baxılarkən məhkəmə iclasının protokolu aparılır. Məhkəmə iclasının gedişini və məhkəmə istintaqı zamanı aparılan prosessual hərəkətləri qeyd etmək üçün texniki vasitələrdən istifadə edilə bilər.

M a d d ə 5 . **Məhkəmələrin qərarları**

Məhkəmələr baxılmış işlər üzrə Azərbaycan Respublikası adından qətnamələr, hökmlər, qərardadlar və qərarlar (bundan sonra — qərarlar) çıxarırlar.

İnzibati-iqtisadi məhkəmələrin iqtisadi mübahisələrlə bağlı qərarları, habelə kassasiya və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin bütün qərarları qəbul olunduğu gündən bir aydan gec olmayaraq ~~dərc edilir və~~ elektron *qaydada* yayılır. *Kassasiya və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin qərarları ilə* birlikdə aşağı instansiya məhkəmələrinin ləğv edilmiş və ya dəyişdirilmiş qərarları da *yayılmalıdır*. Birinci instansiya məhkəmələrinin qanuni qüvvəyə minmiş qərarları qanunvericiliklə müəyyən edilmiş üsullarla açıqlanır.[3]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada qanuni qüvvəyə minmiş bu qərarlar Azərbaycan Respublikası ərazisində bütün fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən mütləq, vaxtında və dəqiq icra olunmalıdır.

Qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarlarının icra edilməməsi Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətə səbəb olur.

M a d d ə 6 . **Məhkəmə hakimiyyətinin rəmzləri**

Azərbaycan Respublikasında məhkəmə hakimiyyətinin rəmzləri Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağından, Dövlət gerbindən və ədalət mühakiməsinin rəsmi emblemlərindən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin bütün hakimləri məhkəmə iclaslarını xüsusi geyimdə aparırlar.

Ədalət mühakiməsinin rəsmi emblemlərinin və hakimlərin xüsusi geyim formasının təsviri Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 5-ci bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə müəyyən edilir.

I I f ə s i l

ƏDALƏT MÜHAKİMƏSİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNƏ DAİR ƏSAS MÜDDƏALAR

M a d d ə 7 . **Hər kəsin qanun və məhkəmə qarşısında hüquq bərabərliyi**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasında ədalət mühakiməsi irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqına və digər ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər bir şəxsin qanun və məhkəmə qarşısında hüquq bərabərliyi əsasında həyata keçirilir.

M a d d ə 8 . Ədalət mühakiməsinin hakimlərin müstəqilliyi təmin edilməklə, heç bir məhdudiyyət qoyulmadan, faktlara əsasən, qərəzsiz, ədalətlə və qanunlara müvafiq həyata keçirilməsi

Ədalət mühakiməsi hakimlərin müstəqilliyi təmin edilməklə, heç bir məhdudiyyət qoyulmadan, faktlara əsasən, qərəzsiz, ədalətlə və qanunlara müvafiq həyata keçirilir.

M a d d ə 9 . Məhkəmə icraatına müdaxilənin və məhkəməyə hörmətsizlik göstərilməsinin yolverilməzliyi

Hər hansı bir şəxs tərəfindən, hər hansı bir səbəbdən bilavasitə, yaxud dolayı yolla məhkəmə icraatına məhdudiyyət qoyulması, təsir, hədə və müdaxilə edilməsi, habelə məhkəməyə hörmətsizlik göstərilməsi, yaxud aşkar etinasızlıq göstərildiyini bildirən hərəkətlər edilməsi yolverilməzdir və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə məsuliyyətə səbəb olur.

M a d d ə 1 0 . Müdafiə hüquqlarının təmin edilməsi

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının, onun ərazisində yaşayan xarici vətəndaşların, habelə vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında və digər qanunlarda nəzərdə tutulmuş hüquq və azadlıqlarının, hüquqi şəxslərin qanuni mənafelərinin hər cür qəsdlərdən və qanun pozuntularından məhkəmə icraatının istənilən mərhələsində məhkəmə müdafiəsi hüququ təmin olunur. Heç kəs məhkəmə müdafiəsi hüququndan məhrum edilə bilməz.

Şübhə edilən, təqsirləndirilən şəxsin Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş vasitələrlə müdafiə hüququna, o cümlədən tutulduğu, həbsə alındığı, cinayət törədilməsində ittiham olunduğu andan müdafiəçinin köməyindən istifadə etmək hüququna təminat verilir. [4]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 61-ci maddəsinin II hissəsinə uyğun olaraq qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda hüquqi yardım ödənişsiz, dövlət hesabına göstərilir.

M a d d ə 1 1 . Təqsirsizlik prezumpsiyasının təmin edilməsi

Ədalət mühakiməsi həyata keçirilərkən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 63-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş təqsirsizlik prezumpsiyası prinsipinə riayət olunması təmin edilir.

M a d d ə 1 2 . Məhkəmə icraatının açıq aparılması

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin V hissəsinə əsasən işlərə məhkəmənin qapalı iclaslarında baxılması halları istisna olmaqla, bütün məhkəmələrdə işlərin icraatı açıq aparılır.

Qanunda nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, cinayət işlərinin qiyabi məhkəmə icraatına yol verilmir.

Bütün hallarda məhkəmələrin qərarları açıq elan edilir.

M a d d ə 1 3 . Məhkəmə icraatının çəkişmə prinsipi əsasında həyata keçirilməsi

Azərbaycan Respublikasında məhkəmə icraatı tərəflərin hüquq bərabərliyi təmin olunmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin VII hissəsinə uyğun olaraq çəkişmə prinsipi əsasında həyata keçirilir.

M a d d ə 1 4 . **Məhkəmə icraatının aparıldığı dil**

Məhkəmə icraatının aparıldığı dil Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin X hissəsində müəyyən edilir. Məhkəmə icraatının aparıldığı dili bilməyən şəxslərin hüquqlarının hər hansı şəkildə məhdudlaşdırılması yolverilməzdir.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda hər kəsin tərcüməçinin xidmətlərindən pulsuz istifadə etmək hüququ təmin edilir.

M a d d ə 1 5 . **Məhkəmə aidiyyətinə riayət edilməsi**

İşlərin Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş məhkəmə aidiyyətinin dəyişdirilməsi və ya əsassız olaraq qanuni hakimin icraatından alınması qadağandır.

M a d d ə 1 6 . **Hakimin məhkəmə baxışında iştirakının məhdudlaşdırılması**

Birinci instansiya, appelyasiya və ya kassasiya instansiyası məhkəməsində işə baxılmasında iştirak etmiş hakimin həmin işə təkrar məhkəmə baxışında iştirakı yolverilməzdir.

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallarda hakimlərin qərəzsizliyinə şübhə doğuran hallar yarandıqda hakim həmin işə baxılmasından çəkinməli, yaxud kənarlaşdırılmalıdır.

M a d d ə 1 7 . **Məhkəmə icraatında qeyri-prosessual münasibətlərin yolverilməzliyi**

Məhkəmə tərkibi ilə məhkəmə iştirakçıları arasında, yaxud işlərə baxılması ilə əlaqədar birinci instansiya, appelyasiya və kassasiya instansiyası məhkəmələri arasında qanunda nəzərdə tutulmamış qeyri-prosessual münasibətlər yolverilməzdir.

M a d d ə 1 8 . **Ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinin zəruri şərtləri**

Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri ədalət mühakiməsinin məhkəmə hakimiyyətinin yüksək statusuna uyğun olan, bütün prosessual tələblərin yerinə yetirilməsinə imkan verən, hakimlərin öz iradəsini ifadə etmək azadlığına təsiri istisna edən şəraitdə həyata keçirirlər.

Ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinə dair müddəaların pozulması qanunda nəzərdə tutulmuş hüquqi nəticələrə səbəb olur.

I I I f ə s i l

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏHKƏMƏ SİSTEMİ

M a d d ə 1 9 . **Ədalət mühakiməsini həyata keçirən məhkəmələr**

Azərbaycan Respublikasında ədalət mühakiməsini Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sisteminə daxil olan aşağıdakı məhkəmələr həyata keçirirlər:

rayon (şəhər) məhkəmələri;

ağır cinayətlər məhkəmələri;[5]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi;[6]

hərbi məhkəmələr;

~~Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə Azərbaycan Respublikasının hərbi məhkəməsi (bundan sonra — Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə);~~[7]

inzibati-iqtisadi məhkəmələr[8]

~~— Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair Azərbaycan Respublikasının iqtisad məhkəməsi (bundan sonra — Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi);~~[9]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi;
apellyasiya məhkəmələri;[10]
(Çıxarılıb) [11]
Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi (bundan sonra — Ali Məhkəmə).

Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sistemi daxilində qanunla müəyyən edilmiş qaydada digər məhkəmələr da yaradıla bilər.

Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sisteminə daxil olan məhkəmələrin hakimlərinin ümumi sayı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. [12]

Azərbaycan Respublikasının hər bir məhkəməsi müstəqil hüquqi şəxsdir və onun Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri olan möhürü vardır.

IV fəsil

RAYON (ŞƏHƏR) MƏHKƏMƏLƏRİ

Maddə 20. Rayon (şəhər) məhkəməsi və onun səlahiyyətləri

Rayon (şəhər) məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş mülki, cinayət işlərinə, inzibati xətalara dair və digər işlərə baxır.[13]

Rayon (şəhər) məhkəməsi məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [14]

Maddə 21. Rayon (şəhər) məhkəməsinin təşkili

Rayon (şəhər) məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının rayonlarında, şəhərlərində (rayon tabeli şəhərlərdən başqa), şəhərdəki rayonlarında təşkil edilir və onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının müvafiq rayonuna, şəhərinə və ya şəhərdəki rayonuna şamil edilir.[15]

Rayon (şəhər) məhkəməsinin təşkili və olduğu yer Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. [16]

Bir rayonda (şəhərdə) yalnız bir rayon (şəhər) məhkəməsi təşkil edilə bilər.

Maddə 22. Rayon (şəhər) məhkəməsinin tərkibi

Rayon (şəhər) məhkəməsi bir hakimdən ibarətdirsə, həmin hakim eyni zamanda bu məhkəmənin sədri təyin olunur.[17]

Rayon (şəhər) məhkəməsi sədrdən və hakimlərdən ibarətdir. Tərkibində 12 və daha çox hakim olan rayon (şəhər) məhkəməsində sədr müavini vəzifəsi təsis edilir. [18]

Rayon (şəhər) məhkəməsi hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

Maddə 23. Rayon (şəhər) məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri

Rayon (şəhər) məhkəməsinin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;[19]

məhkəmə aparatı işlərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində rayon (şəhər) məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [20]

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir; [21]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [22]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

~~Rayon (şəhər) məhkəməsinə bir hakim təyin olunmuşsa, o, həmin məhkəmənin sədrinin səlahiyyətlərini həyata keçirir.~~[23]

Maddə 23-1. **Rayon (şəhər) məhkəməsi sədrinin müavininin səlahiyyətləri** [24]

Rayon (şəhər) məhkəməsi sədrinin müavini məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, rayon (şəhər) məhkəməsinin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədiyi müddətdə onu əvəz edir.

M a d d ə 2 4 . (Çıxarılıb) [25]

V f ə s i l

AĞIR CINAYƏTLƏR MƏHKƏMƏLƏRI [26]

M a d d ə 2 5 . **ağır cinayətlər məhkəməsi və onun səlahiyyətləri**

Ağır cinayətlər məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş cinayət işlərinə baxır.

Ağır cinayətlər məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada cinayət törətmiş şəxslərin verilməsi (ekstradisiya) məsələsini həll edir, məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [27]

M a d d ə 2 6. **Ağır cinayətlər məhkəməsinin təşkili**

Ağır cinayətlər məhkəməsinin *təşkili və olduğu yer* Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq *müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən* müəyyənləşdirilir.[28]

M a d d ə 2 7 . **Ağır cinayətlər məhkəməsinin tərkibi**

Ağır cinayətlər məhkəməsi sədrdən və hakimlərdən ibarətdir. Tərkibində 12 və daha çox hakim olan ağır cinayətlər məhkəməsində sədr müavini vəzifəsi təsis edilir.[29]

~~Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada ağır cinayətlərə dair işlərə birinci instansiya üzrə baxılması üçün bu məhkəmənin tərkibində andlılar məhkəməsi yaradıla bilər.~~ [30]

Ağır cinayətlər məhkəməsi hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.[31]

M a d d ə 2 8 . **Ağır cinayətlər məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri**

Ağır cinayətlər məhkəməsinin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

məhkəmə aparatı işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində Ağır cinayətlər məhkəməsiтdə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [32]

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir; [33]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [34]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 2 9 . **Ağır cinayətlər məhkəməsinin sədr müavininin səlahiyyətləri**

Ağır cinayətlər məhkəməsinin sədr müavini:

məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, Ağır cinayətlər məhkəməsi sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 3 0 . (Çıxarılıb) [35]

V - I f ə s i l [36]

NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASININ AĞIR CİNAYƏTLƏR MƏHKƏMƏSİ

M a d d ə 3 0 - 1 . **Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi və onun səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş cinayət işlərinə baxır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 3 0 - 2 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin təşkili**

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvan şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir. [37]

M a d d ə 3 0 - 3 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin tərkibi**

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi sədrdən və hakimlərdən ibarətdir.

~~Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada ağır cinayətlərə dair işlərə birinci instansiya üzrə baxılması üçün bu məhkəmənin tərkibində andlılar məhkəməsi yaradıla bilər.~~ [38]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

M a d d ə 3 0 - 4 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin sədrinin səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

məhkəmə aparatı işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyətində Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir;

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

V I f ə s i l

HƏRBİ MƏHKƏMƏLƏR

M a d d ə 3 1 . **Hərbi məhkəmə və onun səlahiyyətləri**

Hərbi məhkəmə birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş cinayət işlərinə, *habelə inzibati xətalar haqqında işlərə* baxır.[39]

Hərbi məhkəmə məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [40]

M a d d ə 3 2 . **Hərbi məhkəmənin təşkili** [41]

Hərbi məhkəmə Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri və başqa silahlı birləşmələri hərbi hissələrinin sayı nəzərə alınmaqla onların yerləşdikləri inzibati ərazi vahidləri üzrə yaradılır.

Hərbi məhkəmənin *təşkili və olduğu yer* Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq *müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən* müəyyənləşdirilir.[42]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Hərbi Məhkəməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvan şəhərində təşkil edilir və onun yurisdiksiyası Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.[43]

M a d d ə 3 3 . **Hərbi məhkəmənin tərkibi**

Hərbi məhkəmə sədrdən və hakimlərdən ibarətdir. Tərkibində 12 və daha çox hakim olan hərbi məhkəmədə sədr müavini vəzifəsi təsis edilir. [44]

Hərbi məhkəmə hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

M a d d ə 3 4 . **Hərbi məhkəmə sədrinin səlahiyyətləri**

Hərbi məhkəmənin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

məhkəmə aparatı işlərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində hərbi məhkəmədə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [45]

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir; [46]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [47]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

~~Hərbi məhkəməyə bir hakim təyin olunmuşsa, o, həmin məhkəmənin sədrinin səlahiyyətlərini həyata keçirir.~~ [48]

Maddə 34-1. **Hərbi məhkəmə sədrinin müavininin səlahiyyətləri** [49]

Hərbi məhkəmə sədrinin müavini məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, hərbi məhkəmənin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədiyi müddətdə onu əvəz edir.

~~M a d d ə 3 5 . **Hərbi məhkəmə sədrinin və ya hakiminin əvəz edilməsi**~~

~~Hərbi məhkəmənin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

~~Tək tərkibli hərbi məhkəmənin hakimi vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq başqa hərbi məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~ [50]

~~V I I f ə s i l~~ [51]

AĞIR CİNAYƏTLƏRƏ DAİR İŞLƏR ÜZRƏ HƏRBİ MƏHKƏMƏ

~~M a d d ə 3 6 . **Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə və onun səlahiyyətləri**~~

~~Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş cinayət işlərinə baxır.~~

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [52]

M a d d ə 3 7 . Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin təşkili

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri qarnizonlarının bütün hərbi hissələrinə şamil edilir (Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin yurisdiksiyasını müvafiq hərbi məhkəmə həyata keçirir). [53]

M a d d ə 3 8 . Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin tərkibi

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə sədrdən, onun müavinindən və hakimlərdən ibarətdir.

Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada ağır cinayətlərə dair işlərə birinci instansiya üzrə baxılması üçün bu məhkəmənin tərkibində andlılar məhkəməsi yaradıla bilər.

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin hakimlərinin sayı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.

M a d d ə 3 9 . Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə sədrinin səlahiyyətləri

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq hakimlər arasında işləri bölüşdürür;

məhkəmə aparatı işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmədə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [54]

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir; [55]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [56]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 4 0 . Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin sədr müavininin səlahiyyətləri

Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin sədr müavini:

məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

~~M a d d ə 4 1 . **Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin sədr müavininin əvəz edilməsi**~~

~~Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin sədr müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~[57]

V I I I f ə s i l[58]

İNZIBATI-IQTISADI MƏHKƏMƏLƏR

M a d d ə 4 2 . **İnzibati-iqtisadi məhkəmə və onun səlahiyyətləri**

İnzibati-iqtisadi məhkəmə birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş inzibati və iqtisadi mübahisələrə dair işlərə baxır.[59]

İnzibati-iqtisadi məhkəmə məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.[60]

M a d d ə 4 3 . **İnzibati-iqtisadi məhkəmənin təşkili**

İnzibati-iqtisadi məhkəmə Azərbaycan Respublikasının inzibati ərazi vahidləri və ya azad iqtisadi zonalar üzrə təşkil edilir.

İnzibati-iqtisadi məhkəmənin *təşkili və olduğu yer* Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq *müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən* müəyyən olunur.[61]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnzibati-iqtisadi Məhkəməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvan şəhərində təşkil edilir və onun yurisdiksiyası Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.[62]

M a d d ə 4 4 . **İnzibati-iqtisadi məhkəmənin tərkibi**

İnzibati-iqtisadi məhkəmə sədrdən və hakimlərdən ibarətdir. Tərkibində 12 və daha çox hakim olan İnzibati-iqtisadi məhkəmədə sədr müavini vəzifəsi təsis edilir.[63]

İnzibati-iqtisadi məhkəmə hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

M a d d ə 4 5 . **İnzibati-iqtisadi məhkəmə sədrinin səlahiyyətləri**

İnzibati-iqtisadi məhkəmənin sədri:

məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

məhkəmə aparatının işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət heyətində İnzibati-iqtisadi məhkəmədə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;[64]

məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir;[65]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [66]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

~~İnzibati-iqtisadi məhkəməsinə bir hakim təyin olunmuşsa, o, həmin məhkəmənin sədrinin səlahiyyətlərini həyata keçirir.~~ [67]

Maddə 45-1. **İnzibati-iqtisadi məhkəmə sədrinin müavininin səlahiyyətləri** [68]

İnzibati-iqtisadi məhkəmə sədrinin müavini məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, inzibati-iqtisadi məhkəmənin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədiyi müddətdə onu əvəz edir.

M a d d ə 46. (Çıxarılıb) [69]

(ÇIXARILIB) [70]

X f ə s i l

NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASININ ALİ MƏHKƏMƏSİ

M a d d ə 52. **Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi**

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi Naxçıvan Respublikasının ali məhkəmə orqanı olmaqla qanunla müəyyən edilmiş qaydada ədalət mühakiməsini həyata keçirir. [71]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş işlər üzrə apellyasiya instansiyası məhkəməsidir. [72]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvan şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.

M a d d ə 53. **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin tərkibi**

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi Rəyasət Heyətindən, mülki kollegiyadan, inzibati-iqtisadi kollegiyadan, cinayət kollegiyasından və hərbi kollegiyadan ibarətdir. [73]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi kollegiyalarında işlərə baxmaq üçün məhkəmə tərkibləri yaradılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali məhkəməsi hakimlərinin tərkibinə məhkəmənin sədri, onun müavini, məhkəmə kollegiyalarının sədrləri və hakimləri daxildirlər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir. [74]

M a d d ə 54. **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin tərkibi və səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyəti məhkəmənin sədrindən, onun müavinindən və kollegiya sədrlərindən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin tərkibinə daxil olan şəxslərin öz səlahiyyətləri daxilində bərabər hüquqları vardır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi Rəyasət Heyəti:

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimləri sırasından məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini təşkil edir; [75]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi sədrinin təqdimatına əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi yanında Elmi-məsləhət şurasının Əsasnaməsini və tərkibini təsdiq edir;

qanunla müəyyən edilmiş qaydada qanunvericilik və digər normativ aktların Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunsuzluğu barədə Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verilməsi üçün Ali Məhkəməyə müraciət edir;

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tətbiqinin məhkəmə təcrübəsinə dair məsələləri üzrə və Naxçıvan Muxtar Respublikasında ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin, onun müavininin, kollegiya sədrlərinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin sədrlərinin məlumatlarını dinləyir; [76]

məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili barədə materiallara baxır;

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə metodik kömək göstərir; [77]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 55. **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin iş qaydası**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin iclasları üç ayda bir dəfədən az olmayaraq keçirilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri Rəyasət Heyətinin iclaslarına sədrlik edir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokuroru, Naxçıvan Muxtar Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri və digər şəxslər Məhkəmənin Rəyasət Heyətinin iclaslarına dəvət oluna bilərlər. Rəyasət Heyəti iclasının keçirilməsi vaxtı və müzakirəyə çıxarılan məsələlər barədə Rəyasət Heyətinin üzvlərinə iclasa ən geci 10 gün qalmış məlumat verilir, qərar layihələri və başqa materiallar onlara təqdim olunur. Rəyasət Heyətinin azı üç üzvü iştirak etdikdə Rəyasət Heyətinin iclası səlahiyyətli sayılır. [78]

Rəyasət Heyətinin qərarları açıq səsvermə yolu ilə, səsvermədə iştirak edən Rəyasət Heyəti üzvlərinin səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

Məhkəmənin Rəyasət Heyətinə sədrlik edən başqa hakimlərlə yanaşı səsvermədə iştirak edir və axırıncı səs verir.

Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını iclasda sədrlik edən imzalayır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin aparatı Rəyasət Heyəti iclaslarının hazırlanmasına dair təşkilati işləri həyata keçirir, protokolun aparılmasını təmin edir, Rəyasət Heyətinin qəbul etdiyi qərarların icrası üçün digər zəruri işlər görür. [79]

M a d d ə 56. **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi kollegiyalarının səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin kollegiyaları apellyasiya instansiyası məhkəməsi kimi Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən baxılmış işlər üzrə qərarlardan verilmiş apellyasiya şikayətləri və apellyasiya protestləri üzrə işlərə baxırlar. [80]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin kollegiyası Azərbaycan Respublikası qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün tədbirlər görür, məhkəmə statistikasını

təhlil edir, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə metodik kömək göstərir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [81]

Maddə 57. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri:

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin işinin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir; [82]

Məhkəmə kollegiyalarının iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

Məhkəmə kollegiyalarının tərkiblərinin təşkil edilməsinə dair Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinə təkliflər verir;

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi aparatı işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir; [83]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını müəyyən edir; [84]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və onun ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir; [85]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və onun ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir; [86]

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsini təmsil edir;

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Rəyasət Heyəti iclaslarını çağırır, onun vaxtını və gündəliyini müəyyən edir və bu iclaslara sədrlik edir, Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını imzalayır;

Ali Məhkəmənin Plenumunda iştirak edir, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrində və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [87]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimlərinin və aparatı işçilərinin ixtisasının artırılması işini təşkil edir; [88]

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;

məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən işləri tələb edir; [89]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [90]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 5 8 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədr müavininin səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədr müavini:

məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 5 9 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi kollegiyaları sədrlərinin səlahiyyətləri**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi kollegiyasının sədri:

müvafiq məhkəmə kollegiyasının iclaslarına sədrlik edir, məhkəmə kollegiyasının işinin təşkilinə rəhbərlik edir;

məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən işləri tələb edir; [91]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmə kollegiyalarının işini təşkil edir; [92]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 6 0 . **Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədr müavininin və kollegiya sədrlərinin əvəz edilməsi**

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin məhkəmə kollegiya sədrlərindən birinə həvalə edilir.

Məhkəmə kollegiyasının sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin kollegiyanın hakimlərindən birinə həvalə edilir.[93]

X I f ə s i l

APELLYASİYA MƏHKƏMƏLƏRİ [94]

M a d d ə 6 1 . **Apellyasiya məhkəməsi** [95]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 132-ci maddəsinin I hissəsinə müvafiq olaraq apellyasiya məhkəməsi mülki, inzibati və iqtisadi mübahisələrə dair, cinayət və inzibati xətalara dair işlər üzrə yuxarı instansiya məhkəməsidir.

Apellyasiya məhkəməsinin *təşkili və olduğu yer* Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci

bəndinə uyğun olaraq *müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən* müəyyənləşdirilir.[96]

M a d d ə 6 2 . **Apellyasiya məhkəməsinin tərkibi** [97]

Apellyasiya məhkəməsi Rəyasət Heyətindən, mülki kollegiyadan, inzibati-iqtisadi kollegiyadan, cinayət kollegiyasından və hərbi kollegiyadan ibarətdir. Apellyasiya məhkəməsinin kollegiyalarında işlərə baxmaq üçün məhkəmə tərkibləri yaradılır. [98]

Apellyasiya məhkəməsi hakimlərinin tərkibinə məhkəmənin sədri, onun müavini, məhkəmə kollegiyalarının sədrləri və hakimləri daxildirlər.

Apellyasiya məhkəməsi hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

M a d d ə 6 3 . **Apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin tərkibi və səlahiyyətləri**[99]

Apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyəti məhkəmənin sədrindən, onun müavinindən və kollegiya sədrlərindən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir.

Apellyasiya məhkəməsi Rəyasət Heyətinin tərkibinə daxil olan şəxslərin öz səlahiyyətləri daxilində bərabər hüquqları vardır.

Apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyəti:

apellyasiya məhkəməsinin hakimləri sırasından məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini təşkil edir;[100]

qanunla müəyyən edilmiş qaydada qanunvericilik və digər normativ aktların Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunsuzluğu barədə Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verilməsi üçün Ali Məhkəməyə müraciət edir;

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tətbiqinin məhkəmə təcrübəsinə dair məsələləri üzrə apellyasiya məhkəməsi kollegiya sədrlərinin və həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri sədrlərinin, məlumatlarını dinləyir; [101]

apellyasiya məhkəməsində baxılan işlər üzrə məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili barədə materiallara baxır;

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi barədə həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə metodik kömək göstərir; [102]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 6 4 . **Apellyasiya məhkəməsi Rəyasət Heyətinin iş qaydası** [103]

Apellyasiya məhkəməsi Rəyasət Heyətinin iclasları üç ayda bir dəfədən az olmayaraq keçirilir. Apellyasiya məhkəməsinin sədri Rəyasət Heyətinin iclaslarına sədrlik edir.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının nümayəndələri, habelə digər şəxslər apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin iclaslarına dəvət oluna bilərlər. [104]

Rəyasət Heyəti iclasının keçirilməsi vaxtı və müzakirəyə çıxarılan məsələlər barədə Rəyasət Heyətinin üzvlərinə iclasa ən geci 10 gün qalmış məlumat verilir, qərar layihələri və başqa materiallar onlara təqdim olunur.

Rəyasət Heyətinin azı üç üzvü iştirak etdikdə Rəyasət Heyətinin iclası səlahiyyətli sayılır.

Rəyasət Heyətinin qərarları açıq səsvermə yolu ilə, səsvermədə iştirak edən Rəyasət Heyəti üzvlərinin səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

Məhkəmənin Rəyasət Heyətinə sədrlik edən başqa hakimlərlə yanaşı səsvermədə iştirak edir və axırıncı səs verir.

Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını iclasda sədrlik edən imzalayır.

Apellyasiya məhkəməsinin aparatı Rəyasət Heyəti iclaslarının hazırlanmasına dair təşkilati işləri həyata keçirir, protokolun aparılmasını təmin edir, Rəyasət Heyətinin qəbul etdiyi qərarların icrası üçün digər zəruri tədbirlər görür. [105]

M a d d ə 6 5 . Apellyasiya məhkəməsi kollegiyalarının səlahiyyətləri [106]

Apellyasiya məhkəməsinin kollegiyaları:

apellyasiya instansiyası məhkəməsi kimi həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən baxılmış işlər üzrə qərarlardan verilmiş apellyasiya şikayətləri və apellyasiya protestləri üzrə işlərə baxırlar. [107]

Apellyasiya məhkəməsinin kollegiyası məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə metodik kömək göstərir. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. [108]

M a d d ə 6 6 . Apellyasiya məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri [109]

Apellyasiya məhkəməsinin sədri:

apellyasiya məhkəməsinin işinin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir; [110]

Məhkəmə kollegiyalarının iclaslarına sədrlik edir, işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir;

Məhkəmə kollegiyalarının tərkiblərinin təşkil edilməsinə dair apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyətinə təkliflər verir;

apellyasiya məhkəməsi aparatı işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;[111]

apellyasiya məhkəməsi aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını müəyyən edir;[112]

apellyasiya məhkəməsi və həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir; [113]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri hakimlərinin və apellyasiya məhkəməsi hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir; [114]

apellyasiya məhkəməsini təmsil edir;

apellyasiya məhkəməsinin Rəyasət Heyəti iclaslarını çağırır, onun vaxtını və gündəliyini müəyyən edir və bu iclaslara sədrlik edir, Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını imzalayır;

Ali Məhkəmənin Plenumunda iştirak edir, həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrində və apellyasiya məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir; [115]

apellyasiya məhkəməsi hakimlərinin və aparatı işçilərinin ixtisasının artırılması işini təşkil edir; [116]

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;

məhkəmə statistikasının təhlili, apellyasiya məhkəməsində baxılmış işlər üzrə məhkəmə təcrübəsindən öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən işləri tələb edir; [117]

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [118]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 6 7 . **Apellyasiya məhkəməsi sədr müavininin səlahiyyətləri** [119]

Apellyasiya məhkəməsinin sədr müavini:

məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, apellyasiya məhkəməsinin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 6 8 . **Apellyasiya məhkəməsi kollegiyaları sədrlərinin səlahiyyətləri** [120]

Apellyasiya məhkəməsi kollegiyasının sədri:

müvafiq məhkəmə kollegiyasının iclaslarına sədrlik edir, məhkəmə kollegiyasının işinin təşkilinə rəhbərlik edir;

məhkəmə statistikasının təhlili, apellyasiya məhkəmələrində baxılmış işlər üzrə məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar məhkəmələrdən işləri tələb edir;

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmə kollegiyasının işini təşkil edir; [121]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 6 9 . **Apellyasiya məhkəməsi sədr müavininin və kollegiya sədrlərinin əvəz edilməsi** [122]

Apellyasiya məhkəməsi sədrinin müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası apellyasiya məhkəməsi sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin məhkəmə kollegiya sədrlərindən birinə həvalə edilir.

Apellyasiya məhkəməsinin kollegiya sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası Apellyasiya Məhkəməsi sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin kollegiyanın hakimlərindən birinə həvalə edilir. [123]

(Çıxarılıb) [124]

X I I I f ə s i l

ALİ MƏHKƏMƏ

M a d d ə 7 7 .   **Ali Məhkəmə**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 131-ci maddəsinə uyğun olaraq Ali Məhkəmə ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrin icraatına aid olan mülki (o cümlədən inzibati və iqtisadi mübahisələrə dair), cinayət işləri və digər işlər üzrə ali məhkəmə orqanıdır. [125]

Ali Məhkəmə kassasiya instansiyası məhkəməsi kimi qanunla müəyyən edilmiş prosessual qaydada ədalət mühakiməsini həyata keçirir. [126]

Ali Məhkəmə Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.

M a d d ə 7 8 .   **Ali Məhkəmənin tərkibi**

Ali Məhkəmənin tərkibinə Ali Məhkəmənin sədri, onun müavini, kollegiya sədrləri və hakimləri daxildirlər. [127]

Ali Məhkəmə Plenumdan və kassasiya kollegiyasından ibarətdir.

Ali Məhkəmədə mülki kollegiya, inzibati-iqtisadi kollegiya, cinayət kollegiyası və hərbi kollegiya təşkil edilir. [128]

Ali Məhkəmə hakimlərinin sayı Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən olaraq müəyyənləşdirilir. [129]

Qanunların düzgün tətbiq olunması, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və elmi təkliflərin hazırlanması məqsədilə Ali Məhkəmənin yanında Elmi-məsləhət şurası fəaliyyət göstərir.

(Çıxarılıb) [130]

M a d d ə 7 9 .   **Ali Məhkəmənin Plenumu və onun səlahiyyətləri**

Ali Məhkəmənin plenumu Ali Məhkəmənin sədrindən, onun müavinindən, kollegiya sədrlərindən və hakimlərindən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir. [131]

Ali Məhkəmənin Plenumunun tərkibinə daxil olan şəxslərin öz səlahiyyətləri daxilində bərabər hüquqları vardır.

Ali Məhkəmənin Plenumu:

Azərbaycan Respublikası məhkəmələrində qanunvericiliyin tətbiqinin məhkəmə təcrübəsinə dair məsələləri üzrə məhkəmə sədrlərinin məlumatlarını dinləyir və ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair Ali Məhkəmə sədrinin, onun müavininin və kollegiya sədrlərinin, apellyasiya məhkəmələri sədrlərinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi sədrinin və digər ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmə sədrlərinin məlumatlarını dinləyir, işlər üzrə məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili barədə materiallara baxır; [132]

Ali Məhkəmə sədrinin təklifinə əsasən Ali Məhkəmənin hakimləri sırasından məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini təşkil edir;[133]

Ali Məhkəmə sədrinin təqdimatına əsasən Ali Məhkəmə yanında Elmi-məsləhət şurasının Əsasnaməsini və tərkibini təsdiq edir;

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinə uyğun olaraq Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verir; [134]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 128-ci maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikası hakimlərinin vəzifədən kənarlaşdırılması barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sorğusuna baxır və müvafiq rəyi sorğu verildikdən sonra 30 gün müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim edir;

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 131-ci maddəsinə uyğun olaraq məhkəmə təcrübəsinə dair məsələlər üzrə məhkəmələrə izahlar verir;

qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada Ali Məhkəmə sədrinin təqdimatı, Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun protesti və ya müdafiə tərəfinin şikayəti əsasında əlavə kassasiya işlərinə və yaxud hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar və yeni açılmış hallar üzrə işlərə baxır; [135]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 96-cı maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə qanunvericilik təşəbbüsü ilə müraciət etmək barədə məsələlərə baxır və qərar qəbul edir;

Azərbaycan Respublikası hakimlərinin andını qəbul edir;

qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarlarından verilmiş şikayətlərə baxır; [136]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 8 0 . **Ali Məhkəmənin Plenumunun iş qaydası**

Ali Məhkəmənin Plenumu üç ayda bir dəfədən az olmayaraq çağırılır. Ali Məhkəmənin sədri Ali Məhkəmənin Plenumunun iclaslarına sədrlik edir.

Ali Məhkəmənin Plenumunun iclaslarında apellyasiya məhkəmələrinin sədrləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru və müvafiq icra hakimiyyəti orqanın rəhbəri iştirak edirlər. Ali Məhkəmənin Plenumunun iclaslarında əlavə kassasiya qaydasında və ya hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar və yeni açılmış hallar üzrə işlərin baxılmasında müdafiə tərəfin iştirakı təmin edilir. Ali Məhkəmənin Plenumunun iclaslarına digər şəxslər də dəvət oluna bilərlər. [137]

Ali Məhkəmənin Plenumunun çağırılması vaxtı və müzakirə çıxarılan məsələlər barədə Plenumun üzvlərinə və Plenumda iştirak edən digər şəxslərə Plenuma ən geci 10 gün qalmış məlumat verilir, qərar layihələri və başqa materiallar onlara təqdim olunur.

Ali Məhkəmənin Plenumu üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə Plenumun iclası səlahiyyətli sayılır.

Ali Məhkəmənin Plenumunun qərarları açıq səsvermə yolu ilə səsvermədə iştirak edənlərin səs çoxluğu ilə qəbul olunur. Ali Məhkəmənin Plenumunun üzvləri məhkəmə işləri üzrə səsvermədə bitərəf qala bilməzlər.

Ali Məhkəmənin Plenumuna sədrlik edən başqa hakimlərlə yanaşı səsvermədə iştirak edir və axırıncı səs verir.

Ali Məhkəmənin Plenumunun işində iştirak edən digər şəxslər, həmçinin Ali Məhkəmənin sədri məhkəmə qərarlarından əlavə kassasiya qaydasında və yeni açılmış hallara görə Ali Məhkəmənin Plenumuna verdiyi təqdimatlarla əlaqədar baxılan işlər üzrə səsvermədə iştirak etmirlər. Plenum baxılan məsələlər üzrə qərarlar qəbul edir. Plenumun qərarlarını və iclas protokollarını iclasa sədrlik edən imzalayır.

Ali Məhkəmənin aparatı Plenumun iclaslarının hazırlanmasına dair təşkilati işləri həyata keçirir, protokolun aparılmasını təmin edir, Plenumun qəbul etdiyi qərarların icrası üçün digər zəruri işlər görür. [138]

Məhkumun vəziyyətini ağırlaşdıran əsaslara görə məhkəmə qərarları, bəraət hökmü, bəraətverici əsaslarla cinayət işinin icraatına xitam verilməsi haqqında məhkəmə qərarları səsvermədə iştirak edən Plenum iştirakçılarının üçdə iki səs çoxluğu ilə ləğv edilə bilər.

M a d d ə 8 1 . Ali Məhkəmə kollegiyalarının səlahiyyətləri

Ali Məhkəmənin kollegiyalarında aşağıdakı işlərə baxılır:

apellyasiya məhkəmələrinin baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş kassasiya şikayətləri və kassasiya protestləri üzrə işlərə; [139]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş kassasiya şikayətləri və kassasiya protestləri üzrə işlərə; [140]

qanunla müəyyən edilmiş hallarda digər ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrinin baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş kassasiya şikayətləri və kassasiya protestləri üzrə işlərə;

qanunla müəyyən edilmiş qaydada və hallarda Ali Məhkəmə sədrinin kassasiya qaydasında verdiyi təqdimatlar üzrə işlərə.

Ali Məhkəmənin kollegiyaları məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikasının məhkəmələrinə metodik kömək göstərir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 8 2 . Ali Məhkəmə kollegiyalarının iş qaydası

Ali Məhkəmə səlahiyyətinə aid edilmiş işlərə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada və hədlərdə kollegiyaların iclaslarında baxır.

Məhkəmə kollegiyalarında işlərə baxmaq üçün məhkəmə tərkibləri yaradılır.

Məhkəmə kollegiyalarının işinə rəhbərliyi kollegiyanın sədrləri həyata keçirirlər. [141]

(Çıxarılıb) [142]

M a d d ə 8 3 . Ali Məhkəmə sədrinin səlahiyyətləri

Ali Məhkəmənin sədri:

Ali Məhkəmənin işinin təşkilinə və onun katibliyinin işinə rəhbərlik edir, Ali Məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

Ali Məhkəmə kollegiyalarının iclaslarına sədrlik edir, işlərin kollegiyalar arasında kargüzarlıq qaydasına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir, başqa vəzifələri bölüşdürür; [143]

Ali Məhkəmənin hakimlərinin kollegiyalar üzrə müəyyən edilməsinə dair Ali Məhkəmənin Plenumuna təkliflər verir;

Ali Məhkəmə aparatının işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir; [144]

Ali Məhkəmə aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını müəyyən edir; [145]

Azərbaycan Respublikası hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir; [146]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada Azərbaycan Respublikası məhkəmələri hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi, habelə onların səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir; [147]

məhkəmələrdən işləri tələb edir; [148]

qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada məhkəmə qərarlarından Ali Məhkəmənin Plenumuna əlavə kassasiya qaydasında təqdimatlar verir; [149]

qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada yeni açılmış hallar üzrə Ali Məhkəmənin Plenumuna təqdimatlar verir;

Ali Məhkəməni təmsil edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunun iclaslarını çağırır, onun vaxtını, gündəliyini müəyyən edir və bu iclaslara sədrlik edir, Plenumun qərarlarını və iclas protokollarını imzalayır;

Ali Məhkəmənin Plenumunda Azərbaycan Respublikasının ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;

Ali Məhkəmənin hakimlərinin və aparatı işçilərinin ixtisasının artırılması işini təşkil edir; [150]

məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir; [151]

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 8 4 . **Ali Məhkəmənin sədr müavininin səlahiyyətləri** [152]

Ali Məhkəmənin sədr müavini:

məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, Ali Məhkəmənin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 8 4 - 1 . **Ali Məhkəmənin kollegiya sədrinin səlahiyyətləri** [153]

Ali Məhkəmə kollegiyasının sədri:

müvafiq məhkəmə kollegiyasının iclaslarında sədrlik edir, məhkəmə kollegiyasının işinin təşkilinə rəhbərlik edir;

işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir, başqa vəzifələri bölüşdürür; [154]

məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;

məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar məhkəmələrdən işləri tələb edir;

Ali Məhkəmənin Plenumunda kollegiyalarda ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;

şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərinə baxılması sahəsində kollegiyanın işini təşkil edir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 8 5 . **Ali Məhkəmənin sədr müavininin və kollegiya sədrlərinin əvəz edilməsi** [155]

Ali Məhkəmə sədrinin müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası Ali Məhkəmə sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin kollegiya sədrlərinin birinə həvalə edilir.

Ali Məhkəmənin kollegiya sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə onun vəzifələrinin icrası Ali Məhkəmə sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin kollegiyanın hakimlərindən birinə həvalə edilir.

X I V f ə s i l

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏHKƏMƏLƏRİNİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLATİ TƏMİNATI

M a d d ə 8 6 .   **Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı**

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada hakimlərin müstəqilliyinə ciddi əməl etməklə Ali Məhkəmənin~~, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin~~ hakimləri istisna olmaqla, hakimlərin peşə hazırlığının artırılması, birinci instansiya məhkəmələrinin fəaliyyəti üçün zəruri şərait yaradılması məsələləri ilə məşğul olur, onların müvafiq normativ-hüquqi aktlarla təchiz olunmasını, maliyyə və digər maddi-texniki təminatını həyata keçirir. [156]

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məhkəmə statistikasının aparılması, məhkəmə qərarlarının icrası, məhkəmələrdə kargüzarlığın təşkil edilməsi, hakimlərin əmək və sosial hüquqlarının təmin edilməsi, məhkəmələrdə icra və əmək intizamına riayət edilməsi üçün tədbirlər görür. *Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrində bu sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətini yoxlamaq, habelə birinci instansiya məhkəmələrində sədr və sədr müavini öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya sədr və sədr müavini vəzifələri vakant olduqda onların vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə, hakim öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya hakim vəzifəsi vakant olduqda isə hakimin vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq digər müvafiq məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə etmək hüququna malikdir.*[157]

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi ilə birlikdə bu Qanunun 19-cu maddəsinin birinci hissəsində göstərilən məhkəmələrdə kargüzarlığın aparılması qaydalarını müəyyən edir. [158]

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimləri istisna olmaqla, bu Qanunla müəyyən edilmiş səbəblər və intizam məsuliyyətinə cəlb edilmə əsaslarının əlamətləri olduqda hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi, habelə onların səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir. [159]

M a d d ə 8 7 .   **Məhkəmələrin fəaliyyətinin təşkilinin təhlili və statistika hesabatları** [160]

Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada hər yarım ildə bir dəfədən az olmayaraq statistika hesabatı tərtib edilir. Müvafiq məhkəmə sədrləri statistika hesabatlarında göstərilən məlumatların düzgünlüyünə məsuldurlar. [161]

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məhkəmə fəaliyyətinə dair statistika hesabatının formalarını müəyyənləşdirir və bu hesabatları dərc edir. [162]

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məhkəmə fəaliyyətinə dair statistika hesabatlarını ümumiləşdirir, məhkəmələr tərəfindən məhkəmə fəaliyyətinin təşkilinə dair aparılmış ümumiləşdirmələri öyrənir və təhlil edir, bu barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasını məlumatlandırır. [163]

M a d d ə 8 8 .   **Məhkəmələrin aparatları** [164]

Məhkəmələrin fəaliyyətinin hüquqi, təşkilati, informasiya, maddi-texniki, maliyyə və təsərrüfat təminatını həyata keçirmək məqsədilə Ali Məhkəmə, apellyasiya məhkəmələri və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsində və digər məhkəmələrdə məhkəmə aparatları fəaliyyət göstərir. [165]

[166]Məhkəmələrin aparatları təşkil edilərkən hər hakim üçün məhkəmə katibi və köməkçi nəzərdə tutulmalı, məhkəmələrdə dəftərxana, kitabxana, arxiv, təsərrüfat xidməti fəaliyyət göstərməli, şəxslərin qəbulu, qanunvericiliyin sistemləşdirilməsi və kodifikasiyası, məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının aparılması ilə məşğul olan məsləhətçilər olmalı, kargüzarlığın, məhkəmə tərəfindən çıxarılmış qərarların və onlarla bağlı yuxarı instansiya məhkəmələrinin qərarlarının uçotunun aparılması təmin edilməlidir.[167]

Məhkəmə aparatları məhkəmələrdə şəxslərin qəbulunu həyata keçirirlər. Məhkəmə icraatının təşkilati məsələləri ilə bağlı qəbul müvafiq hakimin məhkəmə katibi tərəfindən həyata keçirilir.[168]

Ali Məhkəmə, apellyasiya məhkəmələri və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi aparatlarının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərinin əmək haqqını müvafiq olaraq Ali Məhkəmənin, apellyasiya məhkəmələrinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrləri, digər məhkəmə aparatlarının isə strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərin əmək haqqını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir.[169]

Məhkəmə aparatının işçiləri mütəmadi olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tədris-elm müəssisəsində peşə hazırlığına və ixtisasının artırılmasına cəlb edilirlər.[170]

(Çıxarılıb) [171]

M a d d ə 8 9 . **Məhkəmələrdə hüquq qaydalarına əməl edilməsi**

Məhkəmələrdə hüquq qaydalarına əməl edilməsi, məhkəmələrin binalarının, əmlakının və məhkəmə icraatı ilə bağlı sənədlərinin mühafizəsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

M a d d ə 9 0 . **Məhkəmələrin maddi-texniki bazası və fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi**

Məhkəmələr tərəfindən ədalət mühakiməsinin prosessual qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun həyata keçirilməsinə lazımi şərait yaradılmasından ötrü hər bir məhkəmə:

xüsusi təchiz edilmiş binalarla, məhkəmə hakimiyyətinin rəmzləri (Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı, Dövlət gerbi və ədalət mühakiməsinin rəsmi emblemi) və hakimlərin xüsusi geyimləri ilə, zəruri nəqliyyat vasitələri və təşkilati-texniki qurğularla;

blanklar, ştamplar, məhkəmənin adı və dövlət gerbi həkk olunmuş möhürlə təmin edilir.

Azərbaycan Respublikasının hakimlərinə onların statusunu təsdiq edən xidməti vəsiqələr verilir.

Məhkəmələrin fəaliyyəti, maddi-texniki təchizatı dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin ayrıca maddəsində məhkəmələrin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi üçün vəsait ayrılması nəzərdə tutulur.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi ilə müəyyən edilmiş hədlərdə məhkəmələrin fəaliyyətinin maliyyə və maddi-texniki təminatını vaxtında həyata keçirmək üçün zəruri tədbirlər görürlər.

Birinci instansiya *və apellyasiya* məhkəmələrinin maliyyə təminatı üçün nəzərdə tutulan xərclər barədə təkliflər müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməzdən əvvəl Məhkəmə-Hüquq Şurasının rəyi alınır.[172]

M a d d ə 9 1 . **Məhkəmələrin beynəlxalq əlaqələri**

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində və beynəlxalq müqavilələrdə başqa qayda nəzərdə tutulmayıbsa, Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri xarici dövlətlərin

məhkəmələri və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrini Məhkəmə-Hüquq Şurası və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı vasitəsilə, Ali Məhkəmə və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi isə birbaşa həyata keçirirlər.[173]

İKİNCİ BÖLMƏ

HAKİMLƏR

XV fəsil

HAKİMLƏRİN STATUSU

Maddə 92. Hakimlər və onların statusunun eyniliyi

Hakimlər ədalət mühakiməsini həyata keçirmək üçün qanunla müəyyən edilmiş səlahiyyətlərə malik şəxslərdir.

Azərbaycan Respublikasının bütün hakimləri (məhkəmələrin sədrləri, sədr müavinləri, kollegiya sədrləri və hakimləri) işlərə baxarkən eyni statusa, hüquq və vəzifələrə malikdirlər və bir-birindən yalnız təyin olunma qaydasına, səlahiyyətlərinə və səlahiyyət müddətlərinə görə fərqlənirlər. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumunda qəbul olunmuş qərarlardan başqa bütün digər kollegial məhkəmə qərarlarına görə onların qəbul olunmasında iştirak etmiş hər bir hakim (qərar qəbul edilərkən xüsusi rəy və ya belə qərarın əleyhinə səs vermiş hakim istisna olmaqla) eyni dərəcədə məsuldur. [174]

Hakimlər onların statusunu təsdiq edən xidməti vəsiqəyə malikdirlər. Xidməti vəsiqələrinin nümunələri Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən müəyyən edilir.

XVI fəsil

HAKİMLƏRİN TƏYİN EDİLMƏSİ

Maddə 93. Hakim vəzifəsinə namizədlərə aid tələblər

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 126-cı maddəsinin birinci hissəsinə uyğun olaraq yaşı 30-dan aşağı olmayan, seçkilərdə iştirak etmək hüququna malik olan, ali hüquq təhsilli, hüquqşünas ixtisası üzrə 5 ildən artıq işləyən Azərbaycan Respublikası vətəndaşları hakim ola bilərlər.

İkili vətəndaşlığı, digər dövlətlər qarşısında öhdəlikləri olanlar, din xadimləri, fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyəti məhkəmə tərəfindən təsdiq edilmiş, tibbi rəyə əsasən fiziki və əqli qüsurlarına görə hakim səlahiyyətlərini yerinə yetirməyə qadir olmayan, cinayət törətməyə görə əvvəllər məhkum olunmuş, *barəsində cinayət təqibinə bəraətverici əsaslar olmadan xitam verilmiş, hakim vəzifəsindən intizam qaydasında* azad edilmiş şəxslər hakim ola bilməzlər.[175]

Maddə 93-1. Məhkəmə-Hüquq Şurası [176]

Məhkəmə-Hüquq Şurası Azərbaycan Respublikasında məhkəmə sisteminin təşkilinin , *hakimlərin və məhkəmə sisteminin* müstəqilliyinin təmin edilməsi, hakim vəzifəsinə namizədlərin seçilməsinin təşkili, hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, onların iş yerinin dəyişdirilməsi, vəzifədə irəli çəkilməsi, intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi, habelə məhkəmələr və hakimlərlə bağlı digər məsələləri səlahiyyəti daxilində həll edən məhkəmə hakimiyyətinin özünüidarə funksiyalarını həyata keçirən orqandır.[177]

Məhkəmə-Hüquq Şurasının təşkili, fəaliyyətinin hüquqi əsasları və səlahiyyətləri bu qanunla və "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunur.

M a d d ə 93-2. **Hakimlərin Seçki Komitəsi** [178]

Hakimlərin Seçki Komitəsi Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən formalaşdırılan və hakim vəzifəsinə namizədlərin seçimini həyata keçirən orqandır.

Hakimlərin Seçki Komitəsinin fəaliyyəti bu Qanunla, "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə, habelə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən qəbul edilən Hakimlərin Seçki Komitəsi haqqında Əsasnamə ilə tənzimlənir.

M a d d ə 93-3. **Hakim vəzifəsinə namizədlərin seçilməsi** [179]

Hakim vəzifəsinə namizədlər yazılı və şifahi imtahan əsasında seçilirlər. Namizədlərin seçilməsi üçün bu imtahanlar Hakimlərin Seçki Komitəsi tərəfindən təşkil edilir.

İmtahanların nəticələri Hakimlərin Seçki Komitəsi tərəfindən qiymətləndirilir. Hakimlərin Seçki Komitəsi bu işə özünün formalaşdırdığı ***ad hoc*** komissiya cəlb edə bilər.

İmtahanlardan müvəffəqiyyətlə keçmiş namizədlər avtomatik şəkildə uzunmüddətli təlim mərhələsinə keçirilirlər. Təlim mərhələsi tədris müəssisəsində təşkil edilir. Təlim mərhələsinə keçirilmiş hakim vəzifəsinə namizədlərin iş yerləri və orta əməkhaqları saxlanılır. Təlim mərhələsinə keçirilmiş işləməyən namizədlərin maddi təminatını Məhkəmə-Hüquq Şurası həyata keçirir. Maddi təminatın məbləği Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən müəyyən edilir və dövlət büdcəsindən Şuraya ayrılmış vəsait hesabına ödənilir.[180]

Təlim mərhələsi başa çatdıqdan sonra hər bir namizəd qiymətləndirilir. Namizədin qiymətləndirilməsi tədris müəssisəsi tərəfindən təqdim olunmuş tədrisin nəticələri və namizədin Hakimlərin Seçki Komitəsi üzvləri ilə yekun müsahibəsinin əsasında həyata keçirilir. Namizədlərin qiymətləndirilməsi bal sistemi ilə aparılır.

Namizədlər Hakimlərin Seçki Komitəsi tərəfindən topladıqları ballara uyğun sıralanırlar.

Namizədlərin qiymətləndirməsinin nəticələri Məhkəmə-Hüquq Şurasına təqdim olunur. Məhkəmə-Hüquq Şurası namizədlərin vakant hakim vəzifələrinin sayına müvafiq olaraq hakim vəzifəsinə təyin edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdimat verir.

Tədris kurslarını bitirmiş, lakin hakim vəzifəsinə təklif olunmamış namizədlər ədliyyə orqanlarına inzibati vəzifəyə və ya prokurorluq orqanlarına prokurorluq işçisi kimi xidmətə götürülə, hakim vakansiyası yarandıqda isə hakim vəzifəsinə təyin edilə bilərlər.

Bu Qanunun 96-cı maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş qiymətləndirmə nəticəsində səlahiyyətləri uzadılmamış şəxslər 5 il müddətində hakim vəzifəsinə namizədlərin seçilməsi üçün imtahanda iştirak edə bilməzlər.[181]

M a d d ə 93-4. **Hakim vəzifəsinə təyin edilmənin xüsusi qaydası** [182]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 126-cı maddəsinin I hissəsinin tələblərinə cavab verən, hüquq sahəsində nüfuza, hüquqşünas ixtisası üzrə 20 illik iş təcrübəsinə, yüksək mənəvi keyfiyyətlərə malik olan şəxslər bu Qanunun 93-3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş prosedurlardan kənar Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifinə əsasən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada yüksək hakim vəzifələrinə təyin edilə bilərlər. [183]

Hakim vəzifəsindən öz arzusu ilə azad olunaraq, bu Qanunun 93-3-cü maddəsinin yeddinci hissəsində nəzərdə tutulan orqanlarda işləyən şəxs həmin maddədə nəzərdə tutulmuş

prosedurlardan kənar, Məhkəmə-Hüquq Şurasında müsahibədən keçirilməklə, bu Qanunun 94-cü maddəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada yenidən hakim vəzifəsinə təyin edilə bilər.[184]

M a d d ə 9 4 . **Hakimlərin, məhkəmələrin sədrlərinin, sədr müavinlərinin və məhkəmə kollegiyalarının sədrlərinin təyin edilməsi** [185]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 9-cu bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin hakimlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti təyin edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 9-cu bəndinə və 95-ci maddəsinin 10-cu bəndinə uyğun olaraq Ali Məhkəmənin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin hakimlərini Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqdimatı əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi təyin edir.[186]

Yuxarı instansiya məhkəmələrin hakimi vəzifələrinə bir qayda olaraq ən azı 5 il birinci instansiya məhkəmələrinin hakimi işləmiş şəxslər təyin oluna bilərlər.[187]

Naxçıvan Muxtar Respublikası məhkəmələrinə hakim vəzifəsinə namizədlərin seçilməsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri iştirak edir.

Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin sədrləri, sədr müavinləri və məhkəmə kollegiyalarının sədrləri müvafiq məhkəmələrin hakimləri sırasından 5 il müddətinə təyin edilirlər ~~və bir qayda olaraq həmin vəzifəyə iki dəfədən artıq təkrarən təyin oluna bilməzlər~~. *Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrlərinin vəzifəyə təyin edilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq həll edilir. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrləri istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin sədrlərinin, sədr müavinlərinin və məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin təyinatı Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifinə əsasən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq aparılır.*[188]

M a d d ə 9 5 . **Hakimlərin andı**

Təyin olunmuş hakimlər vəzifələrinin icrasına başlamazdan əvvəl Ali Məhkəmənin Plenumunun iclasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı önündə aşağıdakı məzmunda and içirlər:

«Ədalət mühakiməsini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına tam uyğun olaraq, qərəzsiz, ədalətlə həyata keçirəcəyimə, hakimin müstəqilliyini və ləyaqətini qoruyub saxlayacağıma, yüksək hakim adına hörmət ruhunda davranmağıma and içirəm».

Andiçmə dövlətin, vətəndaşın və ədalət mühakiməsinin qarşısında hakimlərin məsuliyyətinin təcəssümüdür.

Hakimlərin səlahiyyətləri and içdiyi vaxtdan başlayır.

Hakimlər andın mətninə imza edir və bu sənəd hakimlərin şəxsi işində saxlanılır.

X V I I f ə s i l

HAKİMLƏRİN SƏLAHİYYƏTLƏRİ

M a d d ə 9 6 . **Hakimlərin səlahiyyət müddəti**[189]

Hakim vəzifəsinə hakimlər ilk dəfə *üç* il müddətinə təyin olunurlar. Həmin müddət ərzində onlar ildə ən azı bir dəfə tədris kurslarına cəlb edilirlər. Bu müddətin sonunda hakimlərin fəaliyyəti qiymətləndirilir. Qiymətləndirmə nəticəsində hakimin fəaliyyətində peşəkar

çatışmazlıq aşkar edilməzsə Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi ilə onun səlahiyyətləri son yaş *həddinədək* ~~– 65 yaşınadək~~ uzadılır. ~~Son yaş həddinə çatmış hakimin peşəkarlığından istifadə edilməsinə ehtiyac olduqda Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi ilə onun səlahiyyət müddəti 70 yaşınadək artırıla bilər.~~[190]

Ali Məhkəmənin hakimləri üçün son yaş həddi 68, digər instansiya məhkəmələrinin hakimləri üçün 66 yaşdır.[191]

Qiymətləndirmə nəticəsində hakimin fəaliyyətində peşəkar çatışmazlıq aşkar edilərsə onun səlahiyyətləri uzadılmır.

Hakimin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13-cü maddəsinə müvafiq həyata keçirilir.

İşə baxılan zaman hakimlərin səlahiyyət müddəti başa çatarsa, onların səlahiyyəti həmin işə baxılıb qurtaranadək davam edir.

M a d d ə 9 7 . **Hakimlərin dəyişilməzliyi**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin birinci hissəsinə uyğun olaraq hakimlər səlahiyyət müddətində dəyişilməzdirlər.

Hakimlər öz razılığı olmadan başqa vəzifəyə dəyişdirilə bilməz.

Bu qanunla müəyyən edilmiş əsaslar istisna olmaqla, hakimlər vəzifədən kənarlaşdırıla və onların səlahiyyətlərinə xitam verilə bilməz. [192]

M a d d ə 97-1. **Hakimlərin ezam edilməsi**

Hakimlər öz razılığı ilə Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarına əsasən 2 ilədək müddətə Məhkəmə-Hüquq Şurasının Aparatına, habelə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müraciəti olduqda, tədris fəaliyyətində və ya birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrində bu Qanunun 86-cı maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətinin yoxlanılmasında iştirak etmək üçün həmin quruma ezam edilə bilərlər. Zərurət olduqda bu müddət ezam edilmiş hakimin razılığı ilə yenidən 2 ilədək uzadıla bilər.

Məhkəmə-Hüquq Şurasının Aparatına və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanına ezam edilmiş hakimin hakimlik stajı davam edir, hakimlərin statusundan irəli gələn maddi və sosial təminatları və imtiyazları saxlanılır.

Ezam edilmiş hakim özünün və ya ezam edildiyi qurumun təşəbbüsü ilə Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarı ilə əvvəl işlədiyi vəzifəyə qaytarılır.[193]

M a d d ə 9 8 . **Hakimlərin hüquqları**

Ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi üçün hakimlər bu Qanunla müəyyən edilmiş səlahiyyətlərə malikdirlər.

Hakimlər müstəqillik, dəyişməzlik, toxunulmazlıq, öz mənafelərini təmsil edən təşkilatlarda birləşmək, eləcə də dövlət tərəfindən təhlükəsizliyinin, mülkiyyətinin qorunması və sosial müdafiə hüquqlarına malikdirlər.

Hakimlər həmçinin aşağıdakı hüquqlara malikdirlər:

qanunla üzərilərinə qoyulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar öz sərəncamlarının yerinə yetirilməsini vəzifəli şəxslərdən, fiziki və hüquqi şəxslərdən tələb etmək; [194]

qanun pozuntularının törədilməsinə kömək göstərən səbəb və şəraitin aradan qaldırılması haqqında dövlət orqanlarına, digər təşkilatlara və vəzifəli şəxslərə təqdimatlar vermək;

ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar vəzifəli və digər şəxslərdən məlumatlar almaq;

intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi ilə əlaqədar şikayət etmək;

öz xahişi ilə tutduğu vəzifədən azad olunması barədə ərizə vermək.

Hakimlər Azərbaycan Respublikasının prosessual qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər hüquqlara da malikdirlər.

Dövlət orqanları, idarə, müəssisə və təşkilatlar, hüquqi şəxslər, habelə vəzifəli şəxslər hakimlərin ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı tələblərini və sərəncamlarını yerinə yetirməyə borcludurlar. Bu tələb və sərəncamların yerinə yetirilməməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətə səbəb olur.

M a d d ə 9 9 . **Hakimlərin vəzifələri**

Hakimlər aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirməlidirlər:

ədalət mühakiməsini həyata keçirərkən qanunların tələblərinə dəqiq və dönmədən əməl etmək, məhkəmə fəaliyyətinin mənəvi və tərbiyəvi təsirini təmin etmək, ədalətli və qərəzsiz olmaq;

müşavirə otağının sirrini qorumaq, qapalı məhkəmə iclaslarında müəyyən olunmuş məlumatları gizli saxlamaq;

ədalət mühakiməsinin nüfuzuna, hakimin yüksək adına, şərəf və ləyaqətinə xələl gətirən hər hansı hərəkətdən çəkinmək.

Hakimlərin digər vəzifələri Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Hakim ədalət mühakiməsini həyata keçirərkən baxılan məsələ üzrə yekun qərar qəbul edilənədək həmin qərara dair fikir bildirməməlidir. Hakimlər məhkəmə icraatına hazırlıq dövründə və məhkəmə icraatı zamanı işlə bağlı şəxslərin qəbulunu həyata keçirmirlər. [195]

M a d d ə 9 9 - 1 . **Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi** [196]

Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi hakimlik fəaliyyətinin etika prinsiplərinin və standartlarının toplusudur. Kodeks hakimlər üçün spesifik əxlaq və ədəb tələblərini, onların peşəkar etika məsələlərini, iş fəaliyyətindən kənar davranışını nizamlayır, peşə fəaliyyətinə münasibətini müəyyən edir.

Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən təsdiq edilir.

X V I I I f ə s i l

HAKİMLƏRİN MÜSTƏQİLLİYİ

M a d d ə 1 0 0 . **Hakimlərin müstəqilliyi**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin birinci hissəsinə uyğun olaraq hakimlər müstəqildirlər və yalnız Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına tabedirlər.

Hakimlərin müstəqilliyi onların səlahiyyətli dövründə siyasətsizləşdirilməsi, dəyişilməzliyi və toxunulmazlığı ilə, vəzifəyə təyin olunmasının, məsuliyyətə cəlb edilməsinin, vəzifədən kənarlaşdırılmasının və səlahiyyətlərinə xitam verilməsinin məhdudlaşdırılması ilə, məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil fəaliyyət göstərməsi və ədalət mühakiməsinin qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilməsi ilə, məhkəmə icraatına hər hansı şəxs tərəfindən məhdudiyyət qoyulmasının və müdaxilə edilməsinin yolverilməzliyi ilə, hakimlərin şəxsi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi yolu ilə həyata keçirilir və onlara vəzifələrinə uyğun maddi və sosial təminatlar verilir. [197]

Məhkəmə qərarları hakimlərin sərbəst daxili inamına və məhkəmə araşdırmasının nəticələrinə əsaslanmalıdır.

Hakimin fəaliyyətinə kənar müdaxilə olduqda, o, bu barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət etməlidir.[198]

M a d d ə 101. **Hakimlərin toxunulmazlığı** [199]

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 128-ci maddəsinin I hissəsinə uyğun olaraq hakimlər toxunulmazdır. Cinayət başında yaxalanması halları istisna olunmaqla, hakim tutula və ya həbs edilə, şəxsi axtarış və müayinəyə məruz qala, Məhkəmə-Hüquq Şurasının razılığı olmadan barəsində cinayət təqibi həyata keçirilə bilməz.

Hakimlərin toxunulmazlığı, həmçinin onların mənzillərinə, xidməti otaqlarına, nəqliyyat və rabitə vasitələrinə, poçt-teleqraf yazışmalarına, şəxsi əmlakına və sənədlərinə də şamil olunur.

Hakimi cinayət başında tutmuş cinayət təqibi orqanı bu barədə dərhal Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna məlumat verir. Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru hakim barəsində cinayət təqibinin həyata keçirilməsi üçün əsaslar müəyyən etdikdə dərhal Məhkəmə-Hüquq Şurasına bu barədə təqdimat verir. Məhkəmə-Hüquq Şurası hakimin tutulduğu andan 24 saat müddətində onun barəsində cinayət təqibinin həyata keçirilməsinə dair təqdimata Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun və ya onun müavininin iştirakı ilə baxır, həmin təqdimatın təmin və ya rədd edilməsi haqqında qərar qəbul edir. Bu qərar dərhal Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna təqdim edilir.

Məhkəmə-Hüquq Şurasının razılığı olduqda cinayət başında tutulmuş hakim barəsində cinayət təqibi Azərbaycan Respublikasının cinayət-prosessual qanunvericiliyinə uyğun olaraq davam etdirilir. Belə razılıq olmadıqda cinayət başında tutulmuş hakim dərhal azad edilir.

Digər hallarda hakim haqqında cinayət təqibinin həyata keçirilməsinə razılıq verilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun təqdimatına daxil olduğu gündən *72 saat* müddətində baxılır. Məhkəmə-Hüquq Şurasının razılığı olduqda hakim barəsində cinayət təqibi Azərbaycan Respublikasının cinayət-prosessual qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.[200]

Haqqında cinayət təqibinin həyata keçirilməsinə razılıq verilmiş hakim həmin andan səlahiyyətlərinin icrasına buraxılmır. Səlahiyyətlərinin icrasına müvəqqəti buraxılmayan hakimə əmək haqqı ödənilməsi davam etdirilir.

Səlahiyyətlərinin icrasına müvəqqəti buraxılmayan hakim barəsində bəraət hökmü çıxarıldıqda və ya cinayət-prosessual qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda cinayət təqibinə bəraətverici əsaslarla xitam verildikdə o, yenidən səlahiyyətlərinin icrasına buraxılır.

Cinayət təqibini istisna edən digər hallarda, habelə barəsində məhkəmənin ittiham hökmü və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair məhkəmə qərarı qanuni qüvvəyə mindiyi halda hakim vəzifəsindən kənarlaşdırılır.

Hakimin vəzifəsindən kənarlaşdırılması Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 128-ci maddəsinin IV və V hissələrində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

Vəzifəsindən kənarlaşdırılmış hakimin səlahiyyətləri xitam edilmiş hesab olunur.

Məhkəmə səhvləri nəticəsində proses iştirakçısına, yaxud işdə iştirak edən şəxsə dəymiş ziyana görə hakimlər öz xüsusi əmlakları ilə məsuliyyət daşımırlar. Bu ziyan qanunla müəyyən olunmuş hallarda və qaydada dövlət tərəfindən ödənilir.

M a d d ə 102. **Hakimlərin təhlükəsizliyi**

Hakimlərin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi ilə onlara Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada xidməti silah verilə bilər. Hakimlərin öz səlahiyyətlərini icra etdikləri bütün müddət ərzində qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada

və hallarda xidməti silahı saxlamaq, gəzdirmək və təyinatı üzrə istifadə etmək hüququ vardır, zəruri hallarda onların təhlükəsizliyi təmin edilir. [201]

M a d d ə 1 0 3 . **Hakimlərin hərbi çağırışdan və hərbi toplanışdan azad olunması**

Hakimlər səlahiyyət müddətində hərbi çağırışdan və hərbi toplanışdan azad olunurlar.

M a d d ə 1 0 4 . **Hakimliklə bir araya sığmayan fəaliyyət**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 126-cı maddəsinin II hissəsinə uyğun olaraq hakimlər heç bir seçkili və ya təyinatlı vəzifələr tuta bilməz, elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyətindən başqa heç bir sahibkarlıq, kommersiya və digər ödənişli fəaliyyətlə məşğul ola bilməzlər, siyasi fəaliyyətlə məşğul ola bilməz və siyasi partiyalara üzv ola bilməzlər, vəzifə maaşından, elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyətinə görə aldığı vəsaitdən başqa məvacib ala bilməzlər.

M a d d ə 1 0 5 . **Hakimlərin siyasətsizləşdirilməsi**

Hakim vəzifəsinə təyin olunmuş şəxslər andiçmədən qabaq siyasi partiyanın və ya digər siyasi təşkilatların üzvlüyündən çıxmalıdır. Bu barədə verilmiş ərizə hakimlərin şəxsi işlərinə əlavə edilir.

Hakim vəzifəsinə təyin olunmuş şəxslər siyasi partiyanın və ya başqa siyasi təşkilatın üzvlüyündən çıxmadan hakim vəzifəsinin icrasına buraxılmırlar.

M a d d ə 1 0 5 - 1 . **Hakimlərin ictimai birlikləri (assosiasiyaları)** [202]

Hakimlər ümumi maraqlar əsasında birləşərək, könüllülük və üzvlərin hüquq bərabərliyi prinsipləri əsasında öz ictimai birliklərini təsis edə bilərlər.

Hakimlərin ictimai birliklərinin fəaliyyətinin əsas məqsədləri hakimləri birləşdirməkdən, onların müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsindən, məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsinə kömək etməkdən ibarətdir.

X I X f ə s i l

HAKİMLƏRİN MADDİ VƏ SOSİAL TƏMİNATI

M a d d ə 1 0 6 . **Hakimlərin maddi təminatı**

Hakimlərin aşağıdakı məbləğdə vəzifə maaşları müəyyən edilir:[203]

Ali Məhkəmənin sədrinə *2070* manat həcmində;[204]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin sədrlərinə ali məhkəmə sədrinin vəzifə maaşının 90 faizi həcmində;[205]

~~Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrinə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin vəzifə maaşı həcmində;~~ [206]

ağır cinayətlər məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası ağır cinayətlər məhkəməsinin, hərbi məhkəmələrin və inzibati-iqtisadi məhkəmələrin sədrlərinə Ali Məhkəmə sədrinin vəzifə maaşının 80 faizi həcmində;[207]

digər məhkəmələrin sədrlərinə Ali məhkəmə sədrinin vəzifə maaşının *70* faizi həcmində;[208]

bütün məhkəmələrin sədr müavinlərə müvafiq məhkəmə sədrinin vəzifə maaşlarının 90 faizi həcmində;

Ali Məhkəmənin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin kollegiya sədrlərinə müvafiq məhkəmə sədrinin vəzifə maaşının 85 faizi həcmində;[209]

bütün məhkəmələrin hakimlərinə müvafiq məhkəmə sədrinin vəzifə maaşlarının 80 faizi həcmində müəyyən edilir.

Hakimlik stajının hər 5 ilinə görə, həmçinin elmi dərəcəyə görə hakimlərə hər ay vəzifə maaşlarının 15 faizi həcmində (45 faizdən çox olmamaq şərti ilə) əlavə haqq verilir. Hakim vəzifəsinə təyin edilmiş prokurorluq işçilərinin prokurorluq orqanlarındakı xidmətinin hər 5 ilinə görə eyni həcmdə əlavə haqq verilir. KM1 [210]

Səlahiyyətlərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı xərclərin ödənilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimlərinə vəzifə maaşının 25 faizi miqdarında, apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin hakimlərinə vəzifə maaşının 20 faizi miqdarında, birinci instansiya məhkəmələrinin hakimlərinə vəzifə maaşının 15 faizi miqdarında vergilərdən azad olunan aylıq pul təminatı verilir.

İlk dəfə hakim vəzifəsinə təyin olunan şəxslərə hakimlik fəaliyyətinin birinci ilində bir dəfə aylıq vəzifə maaşının iki misli, sonrakı dörd il ərzində ildə bir dəfə bir aylıq vəzifə maaşı məbləğində birdəfəlik yardım ödənilir.[211]

Hakimin fəaliyyəti dövründə onun əmək haqqının məbləği aşağı salına bilməz.[212]

M a d d ə 107. Hakimlərin məzuniyyət müddəti və haqqı[213]

Hakimlərə hər il qırx təqvim günü müddətində məzuniyyət verilir. Hakimlərə məzuniyyətə çıxdığı vaxt iki aylıq əmək haqqı məbləğində müavinət verilir.[214]

İllik məzuniyyət Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin, apellyasiya məhkəmələrinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimlərinə müvafiq məhkəmə sədri tərəfindən, digər məhkəmələrin hakimlərinə isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən verilir.

Hakim illik məzuniyyətindən istənilən səbəbdən istifadə etmədikdə, ona həmin il (illər) üçün istifadə edilməmiş məzuniyyətə görə müəyyən olunmuş qaydada və məbləğdə kompensasiya ödənilir.[215]

M a d d ə 108. Hakimlərin mənzillə təmin edilməsi

Təyin olunduğu yer üzrə mənzilə, həmçinin mənzil şəraitini yaxşılaşdırmağa ehtiyacı olan hakimlər bu vəzifəyə təyin olunduğu gündən 6 ay müddətində müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən mənzillə təmin edilməlidirlər.[216]

(Çıxarılıb)[217]

M a d d ə 109. Hakimlərin sosial müdafiəsi KM1

Hakimlərin həyatı və sağlamlığı dövlət büdcəsi hesabına onların 5 illik əmək haqqı məbləğində sığorta edilir. Xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hakimlər həlak olduqda (vəfat etdikdə) və ya onlar xidmətin davam etdirilməsinə imkan verməyən dərəcədə xəstələndikdə, xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada və məbləğdə birdəfəlik müavinət ödənilir.[218]

Hakimlərə məxsus əmlakın xidməti fəaliyyəti ilə əlaqədar məhv olması və ya zədələnməsi nəticəsində vurulan ziyan hakimlərə və ya onların ailə üzvlərinə tam həcmdə ödənilir.

Bu maddədə nəzərdə tutulmuş ziyan qanunla müəyyən olunmuş qaydada sonradan təqsirkar şəxslərdən tutulmaqla Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən ödənilir.

Hakimlər dövlət tibb xidmətilə təmin olunurlar. Hakimlərə müalicə olunmaları üçün onların iki aylıq əmək haqqı məbləğində müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada pul təminatı verilir.[219]

Hakimlərin, sabiq hakimlərin və onların ailə üzvlərinin pensiya təminatı "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.[220]

~~Azı 5 il hakim işləmiş və pensiya yaşına çatmış sabiq hakimlərə hakim vəzifəsində işləmiş müddətdən asılı olaraq aşağıdakı miqdarda pensiya təyin edilir:~~

~~5 il hakim işləmiş sabiq hakimlərə - hakim vəzifəsində aldıqları 5 ilin orta əməkhaqqının 45 faizi miqdarında;~~

~~5 ildən 10 ilə qədər hakim işləmiş sabiq hakimlərə - hakim vəzifəsində aldıqları istənilən 5 ilin orta əməkhaqqının 45 faizi miqdarında, 5 ildən yuxarı hakimlik stajının hər ili üçün orta əməkhaqqının 2 faizi miqdarında əlavə olunmaqla;~~ [KM2]

~~10 ildən 15 ilə qədər hakim işləmiş sabiq hakimlərə - hakim vəzifəsində aldıqları istənilən 5 ilin orta əməkhaqqının 55 faizi miqdarında, 10 ildən yuxarı hakimlik stajının hər ili üçün orta əməkhaqqının 5 faizi miqdarında əlavə olunmaqla, lakin orta əməkhaqqının 80 faizi miqdarından çox olmamaq şərti ilə.~~ [221]

~~Əməkhaqqı artımındakı sonrakı dəyişikliklər pensiya məbləğinə şamil edilir.~~ [222]

Bu maddənin beşinci hissəsinin müddəaları bu qanuna uyğun keçirilmiş təyinatlardan əvvəl hakim işləmiş və pensiya yaşına çatmış sabiq hakimlərə də şamil edilir. [223]

XX fəsil
HAKİMLƏRİN HƏVƏSLƏNDİRİLMƏSİ, SƏLAHİYYƏTLƏRİNƏ XİTAM VERİLMƏSİ VƏ İNTİZAM MƏSULİYYƏTİ

Maddə 110. ***Hakimlərin həvəsləndirilməsi***[224]

Hakimlər vəzifələrini nümunəvi yerinə yetirdikdə, uzun müddət və qüsursuz işlədikdə, habelə öz fəaliyyəti ilə ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılmasına əhəmiyyətli töhfələr verdikdə Məhkəmə-Hüquq Şurası onlar barədə aşağıdakı həvəsləndirmə tədbirləri görür:

qiymətli hədiyyə ilə mükafatlandırmaq;

fəxri fərman ilə təltif etmək;

fəxri döş nişanı ilə təltif etmək;

hakimin təltif olunmasına dair müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif vermək.

Maddə 111. **Hakimlər barəsində intizam icraatının başlanılmasına dair müraciət üçün səbəblər** [225]

Hakimlər barəsində intizam icraatının başlanılmasına dair müraciət aşağıda göstərilən səbəblərdən biri və ya bir neçəsi olduqda edilir:

fiziki və hüquqi şəxslərin şikayətləri;

kütləvi informasiya vasitələrində dərc olunmuş məlumatlar;

işlərə apellyasiya və ya kassasiya instansiyası məhkəmələrində baxılarkən aşkar edilmiş qanun pozuntuları və hakimlər haqqında bu məhkəmələrin çıxardığı xüsusi qərarlar;

İnsan hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin qərarlarında əks etdirilmiş qanun pozuntuları;

hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı və məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi nəticəsində aşkara çıxan qanun pozuntuları; [226]

intizam icraatının başlanılması barədə müraciət hüququ olan şəxslərin əldə etdikləri digər məlumatlar.

M a d d ə 111-1. Hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsinin əsasları [227]

Hakimlər yalnız aşağıdakı əsaslara görə intizam məsuliyyətinə cəlb edilir:

işlərə baxarkən qanunvericiliyin tələblərini dəfələrlə və ya kobudcasına pozduqda;

hakim etikasını pozduqda;

əmək və icra intizamı haqqında qanunvericiliyin tələblərini pozduqda;

"Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 5.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş maliyyə xarakterli tələblərə əməl etmədikdə;

"Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu maddəsində göstərilən hüquqpozmaları törətdikdə;

hakim adına ləkə gətirən hərəkətə yol verdikdə.

M a d d ə 112. Hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi qaydası [228]

Hakimlər barəsində intizam icraatını yalnız Məhkəmə-Hüquq Şurası başlaya bilər. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin, apellyasiya məhkəmələrinin sədrləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri və Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bu Qanunla müəyyən edilmiş səbəblər və intizam məsuliyyətinə cəlb edilmə əsaslarının əlamətləri olduqda öz səlahiyyətləri daxilində intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət etməyə borcludurlar. [229]

Fiziki və hüquqi şəxslər hakimlər tərəfindən bu Qanunun 111-1-ci maddəsinin altıncı abzasında hakimlər üçün müəyyən edilmiş intizam məsuliyyətinə cəlb edilmə əsasının əlamətləri haqqında məlumatlar olduqda Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edə bilərlər.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri birinci, apellyasiya və kassasiya instansiyaları məhkəmələrinin hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir.

Apellyasiya məhkəmələrinin sədrləri müvafiq apellyasiya məhkəmələrinin hakimləri, habelə həmin məhkəmələrin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edirlər. [230]

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri həmin məhkəmənin hakimləri və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir. [231]

Azərbaycan Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir.

Hakimlər haqqında intizam icraatı intizam pozuntusunun aşkar edildiyi gündən bir il və törədildiyi gündən üç il müddətində başlana bilər.

Hakimlər yalnız Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarına əsasən intizam məsuliyyətinə cəlb edilirlər.

Məhkəmə-Hüquq Şurası intizam icraatı üzrə aşağıdakı qərarlardan birini qəbul edir:

hakimə irad tutulması haqqında;

hakimə töhmət verilməsi haqqında;

hakimin vəzifədə aşağı salınması barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilməsi haqqında;

hakimin iş yerinin dəyişdirilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilməsi haqqında;

hakimin səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilməsi haqqında;

intizam icraatına xitam verilməsi haqqında.

Bu qanunun 111-1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsinin əsaslarından asılı olaraq hakimlərə, bir qayda olaraq, aşağıdakı cəzalardan biri verilir:

işlərə baxarkən qanunvericiliyin tələblərinin dəfələrlə və ya kobudcasına pozulmasına görə - hakimə töhmət verilir və ya hakimin iş yerinin dəyişdirilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilir;

hakim etikasının pozulmasına görə - hakimə irad tutulur və ya töhmət verilir, yaxud hakimin iş yerinin dəyişdirilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilir;

əmək və icra intizamı haqqında qanunvericiliyin tələblərinin pozulmasına görə - hakimə irad tutulur və ya töhmət verilir, yaxud hakimin iş yerinin dəyişdirilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilir;

"Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 5.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş maliyyə xarakterli tələblərə əməl edilməməsinə görə - hakimə irad tutulur və ya töhmət verilir;

"Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu maddəsində göstərilən hüquqpozmaların törədilməsinə görə - hakimə töhmət verilir və ya hakimin iş yerinin dəyişdirilməsi, yaxud hakimin vəzifədə aşağı salınması barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilir;

hakim adına ləkə gətirən hərəkətlərə yol verilməsinə görə - hakimə irad tutulur və ya töhmət verilir, yaxud hakimin vəzifədə aşağı salınması barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verilir. [232]

İntizam məsuliyyətinə cəlb edilmə haqqında qərardan şikayət verilməmişsə, o, qəbul edildiyi vaxtdan iyirmi gün sonra qüvvəyə minir. [233]

Həmin müddət ərzində intizam məsuliyyətinə cəlb edilmə haqqında Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarından Ali Məhkəmənin Plenumuna şikayət verilə bilər.

Ali Məhkəmənin Plenumu üç ay müddətində şikayətə baxıb Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarını qüvvədə saxlayır, ləğv edir və ya ona dəyişikliklər edir və öz qərarını Şuraya təqdim edir. Ali Məhkəmənin Plenumunun qərarı qətidir. İntizam məsuliyyətinə cəlb edilmə haqqında Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarlarından verilmiş şikayətlərə Ali Məhkəmənin Plenumunda baxılarkən həmin qərarlarla bağlı Məhkəmə-Hüquq Şurasının iclaslarında səsvermədə iştirak etmiş Şuranın üzvləri Plenumun iclaslarında səsvermədə iştirak etmirlər. [234]

Hakimlər cəza verildiyi gündən bir il ərzində yenidən intizam məsuliyyətinə cəlb edilməmişsə, intizam məsuliyyətinə cəlb edilməmiş sayılırlar.

Hakimlərin intizam məsuliyyəti məsələsinə bu Qanunla və "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada baxılır.

Maddə 112-1. İntizam məsuliyyəti məsələsinə baxılan hakimin öz arzusu ilə vəzifəsindən çıxmaq barədə yazılı ərizəsinə baxılması[235]

Barəsində intizam icraatı başlanılmış (bu maddənin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş icraat istisna olmaqla) hakim tutduğu vəzifədən çıxmaq barədə ərizə verdikdə, hakim barəsindəki intizam icraatına və onun səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilir.

İntizam icraatı bu Qanunun 113-cü maddəsinin 10-cu və 11-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslara görə başlanılmışdırsa, hakimin tutduğu vəzifədən çıxmaq barədə ərizəsinə icraatının materialları ilə eyni vaxtda baxılır və qərar qəbul edilir.

Hakimin intizam icraatının başlanılmasına əsas olmuş hərəkətlərində cinayət əməlinin əlamətləri olduğu hallarda onun ərizəsi nəzərə alınmaqla səlahiyyətlərinə xitam verilir və toplanılmış sənədlər Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğuna göndərilir.

M a d d ə 1 1 3 . **Hakimlərin səlahiyyətlərinə xitam verilməsinin əsasları**

Hakimlərin səlahiyyətlərinə onların səlahiyyət müddəti (uzadılmış səlahiyyət müddəti) qurtardıqda Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən xitam verilir. [236]

Hakimlərin səlahiyyətlərinə aşağıdakı əsaslara görə vaxtından əvvəl xitam verilə bilər:

1) öz arzusu ilə vəzifəsindən çıxmaq barədə yazılı ərizə verdikdə;

2) hakim vəzifəsindən kənarlaşdırıldıqda; [237]

3) fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyəti məhkəmə tərəfindən müəyyən edildikdə;

4) vəfat etdikdə;

5) məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edildikdə və ya itkin düşmüş hesab edildikdə;

6) bu Qanunla hakim vəzifəsinə namizədlər üçün müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlmədiyi aşkar edildikdə;

7) tutduğu vəzifə ilə bir araya sığmayan fəaliyyətlə məşğul olduqda;

8) Azərbaycan Respublikası *vətəndaşlığına xitam verildikdə*, başqa dövlətin vətəndaşlığını qəbul etdikdə və ya digər dövlət qarşısında öhdəlik götürdükdə;[238]

9) əmək qabiliyyətinin fasiləsiz olaraq altı aydan çox müddətə tam itirilməsi ilə əlaqədar vəzifəsini yerinə yetirə bilmədikdə;[239]

10) bu Qanunun 111-1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş əsaslara görə təqvim ili ərzində iki dəfə intizam cəzası verildikdə; [240]

11) işlərə baxarkən qanunvericiliyin tələblərini dəfələrlə kobudcasına pozduqda. [241]

Əmək qabiliyyətinin tam itirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəyi ilə müəyyən edilir. Əmək qabiliyyətinin tam itirilməsi dedikdə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarı ilə hakimə müvafiq dərəcədən əlillik qrupu müəyyən edilməklə ən azı bir il müddətinə əmək qabiliyyətsiz hesab edilməsi başa düşülür.[242]

M a d d ə 1 1 4 . **Hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi qaydası**

Bu Qanunun 113-cü maddəsinin 6-11-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanı intizam icraatının başlanılması haqqında Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edirlər. [243]

Hakimin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edildikdə Məhkəmə-Hüquq Şurası bu barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təklif verir. [244]

Bu qanunun 113-cü maddəsinin ~~1-ci və~~ 6-11-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda hakimlərinin səlahiyyətlərinə onları təyin etmiş orqan tərəfindən vaxtından əvvəl xitam verilir. [245]

Bu qanunun 113-cü maddəsinin 1-ci və 3-5-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda hakimlərin səlahiyyətlərinə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən vaxtından əvvəl xitam verilir.[246]

~~X X I f ə s i l~~

~~ANDLI İCLASÇILAR~~

~~M a d d ə 1 1 5 . **Andlı iclasçılara aid tələblər**~~

~~Andlı iclasçılar Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada məhkəmələrdə işlərə baxılmasına cəlb olunan və andlı iclasçıların siyahısına daxil edilən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarıdır.~~

~~Andlı iclasçıların siyahılarına aşağıdakı şəxslər daxil edilmirlər:~~

~~seçki hüququna malik olmayanlar;~~

~~andlı iclasçıların siyahıları tərtib edilənədək 25 yaşına çatmayanlar;~~

~~ikili vətəndaşlığı olanlar;~~

~~digər dövlətlər qarşısında öhdəliyi olanlar;~~

~~əvvəllər məhkum olunmuşlar və ya cinayət törətməkdə şübhə və ittiham edilənlər;~~

~~fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyəti məhkəmə tərəfindən təsdiq edilənlər.~~

~~İrqindən, milliyyətindən, dinindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən və digər hallardan asılı olmayaraq vətəndaşların andlı iclasların siyahılarına daxil edilməsinə məhdudiyyət qoyulmasına yol verilmir.~~

~~Andlı iclasçıların siyahılarından aşağıdakı vətəndaşlar çıxarılır;~~

~~məhkəmə icraatının aparıldığı dili bilməyənlər;~~

~~lal, kar, kor əlillər;~~

~~fiziki, psixi qüsurları tibbi sənədlərlə təsdiq edilən və buna görə də andlı iclasçı vəzifələrini yerinə yetirmək imkanından məhrum olanlar;~~

~~70 yaşına çatanlar;~~

~~qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri, onların müavinləri, hakimlər, prokurorlar, daxili işlər, sərhəd xidməti və milli təhlükəsizlik orqanlarının rəhbər və əməliyyat işçiləri, müstəntiqlər, vəkillər, notariuslar;~~ [247]

~~hərbi qulluqçular;~~

~~din xadimləri.~~

~~M a d d ə 1 1 6 . **Andlı iclasçıların vəzifələrinin icrasından azad edilməsi əsasları**~~

~~Andlı iclasçılar aşağıdakı hallarda məhkəmə iclasına sədrlik edən hakim tərəfindən vəzifələrinin icrasından azad edilirlər:~~

~~andlı iclasçıların bu Qanunda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğun gəlmədiyi aşkar edildikdə;~~

~~andlı iclasçılara qanunsuz təsir göstərilməsi, onların qərəzli fikirdə olması, işin hallarını prosessual qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayan mənbələrdən bilmələri, eləcə də digər səbəbdən onların obyektivliyinə əsaslı şübhə yarandıqda;~~

~~andlı iclasçılar üzürlü səbəbdən vəzifələrinin icrasından azad olunmağa dair yazılı ərizə verdikdə.~~

M a d d ə 1 1 7 . **Andlı iclasçıların siyahısının tərtib edilməsi**

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbərliyi hər iki il yarımdan bir həmin rayonda (şəhərdə) fəaliyyət göstərən andlılar məhkəməsinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün həmin ərazidə yaşayan vətəndaşlardan ibarət ümumi və ehtiyatda olan andlı iclasçıların siyahısını tərtib edir.

Andlı iclasçıların ehtiyat siyahısına daxil olan vətəndaşların sayı andlı iclasçıların ümumi siyahısına daxil edilmiş bütün şəxslərin dörddə birindən çox olmamalıdır.

Andlı iclasçıların zəruri sayı müvafiq məhkəmə sədrləri tərəfindən müəyyən edilir və bu barədə müvafiq icra hakimiyyətinə təqdimat verilir.

Andlı iclasçıların ümumi və ehtiyat siyahısının tərtib edilməsi müddətini və qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir.

M a d d ə 1 1 8 . **Andlı iclasçıların ümumi və ehtiyat siyahıları**

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məhkəmə sədrinin təqdimatına uyğun olaraq rayon (şəhər) üzrə seçicilərin siyahısı əsasında təsadüfi seçmə yolu ilə andlı iclasçıların ümumi siyahısını tərtib edir. Bundan sonra andlı iclasçılara aid bu Qanunda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğun gəlməyən şəxslərin adları siyahıdan çıxarılır.

Andlı iclasçıların ümumi siyahısının tərtib edilməsi barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı əhaliyə məlumat verir, bir ay müddətində vətəndaşları siyahılarla tanış edir və daxil olan ərizələrə baxır.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı andlı iclasçıların ümumi siyahısı ilə bir vaxtda onların ehtiyat siyahısını da tərtib edir və həmin siyahıya məhkəmənin yerləşdiyi rayonun (şəhərin) mərkəzində yaşayan vətəndaşları daxil edir.

Andlı iclasçıların ümumi və ehtiyat siyahıları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı rəhbərinin imzası və möhürü ilə təsdiq edildikdən sonra müvafiq məhkəməyə təqdim olunur.

Əhalini məlumatlandırmaq üçün andlı iclasçıların ümumi və ehtiyat siyahıları mətbuatda dərc edilir.

Dövlət orqanları, müəssisə, idarə və təşkilatlar, vətəndaşlar hər hansı şəxsin siyahıya qanunsuz salınması və ya salınmaması, yaxud onların siyahıdan çıxarılması və siyahıdakı digər səhvlər barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına ərizə ilə müraciət edə bilərlər.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı daxil olmuş ərizələrə yeddi gün müddətində baxır və qərar qəbul edir. Həmin qərardan beş gün ərzində rayon (şəhər) məhkəməsinə şikayət verilə bilər. Məhkəmə üç gün ərzində şikayətə baxır və onun qərarı qətidir.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı andlı iclasçıların siyahılarını mütəmadi yoxlamağa və zərurət olduqda onları dəyişməyə, andlı iclasçı olmaq hüququnu itirmiş şəxsləri siyahıdan çıxarıb, əlavə seçilmiş şəxsləri siyahıya daxil etməlidir.

Siyahıya edilən dəyişikliklər və əlavələr müvafiq məhkəməyə yeddi gün müddətində təqdim olunmalıdır.

M a d d ə 1 1 9 . **Andlı iclasçıların siyahılarına dair məlumatların təqdim edilməsi**

Vətəndaşlar, dövlət orqanları, müəssisə, idarə və təşkilatların vəzifəli şəxsləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının sorğusuna əsasən andlı iclasçıların siyahısının tərtib edilməsi üçün zəruri məlumatları verməyə borcludurlar.

Bu məlumatların təqdim olunmaması, eləcə də yanlış məlumatların təqdim edilməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətə səbəb olur.

~~M a d d ə 1 2 0 . **Andlı iclasçıların vəzifələrinin icrasına çağırılması qaydası və müddəti**~~

~~İşlərə baxılması üçün zəruri olan sayda andlı iclasçıların çağırılmasını işə baxan məhkəmə sədrinin sərəncamı ilə məhkəmə aparatı həyata keçirir.~~

~~Andlı iclasçıların qanunda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğun gəlmədiyi müəyyən edildikdə onların andlı iclasçıların siyahısından çıxarılması barədə məhkəmənin sədri müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat verir.~~

~~Andlı iclasçılar məhkəmədə öz vəzifələrinin icrasına ildə bir dəfə on beş gün müddətinə çağırılırlar. Başlanmış işlərə baxılması ilə əlaqədar bu müddət işə baxılıb qurtaranadək uzadılır.~~

~~M a d d ə 1 2 1 . **Andlı iclasçıların iş yerinin və əmək haqqının saxlanılması**~~

~~Andlı iclasçıların məhkəmədə vəzifələrini icra etdikləri müddətdə iş yeri, orta əmək haqqı və digər ödənişləri saxlanılır.~~

~~Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən müəssisə, idarə və təşkilatlarda işləyən andlı iclasçıların məhkəmədə öz vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar əmək haqqı onların iş yerindən, sahibkarlıq, kommersiya və digər müəssisələrdə işləyən andlı iclasçıların əmək haqqı isə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada ödənilir.~~

~~Andlı iclasçıların məhkəmədə öz vəzifələrini icra etdikləri müddətdə işlədikləri müəssisə, idarə və təşkilat müdiriyyətinin təşəbbüsü ilə işdən çıxarılmasına yol verilmir.~~

~~M a d d ə 1 2 2 . **Andlı iclasçıların müstəqilliyinin və toxunulmazlığının təminatı**~~

~~Andlı iclasçıların müstəqilliyi məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil fəaliyyət göstərməsi və ədalət mühakiməsinin qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilməsi, məhkəmədə işlərə baxılarkən öz vəzifələrini sərbəst icra etməsi, məhkəmə icraatına hər hansı şəxs tərəfindən məhdudiyyət qoyulmasının və müdaxilə edilməsinin yolverilməzliyi və andlı iclasçıların toxunulmazlığı ilə təmin edilir.~~

~~Andlılar məhkəməsində vəzifələrini icra edən andlı iclasçılar tərəfindən müraciət olduqda onların şəxsi təhlükəsizliyi, əmlakının mühafizəsi təmin edilir. Andlılar məhkəməsində vəzifələrini icra edən andlı iclasçıların həyatı və sağlamlığı qanunvericiliyə uyğun olaraq icbari qaydada dövlət tərəfindən sığortalanır. Andlı iclasçı vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar həlak olduqda (vəfat etdikdə) və ya işini davam etdirilməsinə imkan verməyən dərəcədə xəstələndikdə, xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada və məbləğdə birdəfəlik müavinlər ödənilir.~~ [248]

~~Məhkəmə səhvləri nəticəsində proses iştirakçısına yaxud işdə iştirak edən şəxsə dəymiş ziyana görə andlı iclasçılar öz xüsusi əmlakları ilə məsuliyyət daşımırlar. Bu ziyan qanunla müəyyən olunmuş hallarda və qaydada dövlət tərəfindən ödənilir.~~

~~M a d d ə 1 2 3 . **Andlı iclasçıların öz vəzifələrinin icrasına mane olmağa görə məsuliyyət**~~

~~Müəssisə, idarə və təşkilatların rəhbərləri, digər vəzifəli şəxslər və vətəndaşlar andlı iclasçıların vəzifələrinin icrasına mane olduqda qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.~~

KEÇİD MÜDDƏALARI

1. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

2. Bu Qanun qüvvəyə mindiyi gündən onun qəbul edilməsindən əvvəl seçilmiş hakimlərin maddi və sosial təminatı barədə müddəalar istisna edilməklə məhkəmə quruluşuna və hakimlərin statusuna dair qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktları qüvvədən düşür.

3. Azərbaycan Respublikasının rayon (şəhər) xalq məhkəmələri və hərbi qarnizon tribunalları bu Qanunun qüvvəyə mindiyi gündən müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri və hərbi məhkəmələr adlandırılır.

4. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən məhkəmələr bu Qanunda nəzərdə tutulmuş məhkəmələr təşkil edilənədək və yeni prosessual qanunlar qəbul edilənədək qüvvədə olan qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri həyata keçirirlər.

5. Bu Qanun qəbul edilənədək seçilmiş Azərbaycan Respublikası məhkəmələri hakimlərinin səlahiyyət müddəti həmin məhkəmələrə yeni hakimlərin təyin olunduğu gündən, işə baxılan müddətdə isə işə baxılıb qurtardığı gündən bitmiş hesab olunur.

~~6. Qanunun andlı iclasçılara dair müddəaları məhkəmə-hüquq islahatları başa çatdıqdan və müvafiq Qanun qəbul edildikdən sonra qüvvəyə minir.~~ [249]

~~7. Hakimlərin maddi və sosial müdafiəsinə dair müddəalar bu Qanunun tələblərinə uyğun təyin edilən hakimlərə aiddir.~~ [KM1]

7. Bu Qanunun 96-cı maddəsinin müddəaları 2005-ci il 1 yanvar tarixinədək hakim vəzifəsinə təyin edilmiş hakimlərə şamil edilmir və onlar səlahiyyətlərinin icrasını davam etdirirlər. Bu şəxslərin səlahiyyət müddətləri başa çatdıqdan sonra yenidən hakim vəzifəsinə təyin edilməsi onların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi əsasında həyata keçirilir. Fəaliyyəti məqbul qiymətləndirilmiş hakimlər aşağıdakı müddətə yenidən hakim vəzifəsinə təyin edilirlər:

15 ilə qədər hakimlik stajı olanlar - 10 il müddətinə, lakin son yaş həddini - 65 yaşı keçməmək şərti ilə; [250]

15 il və daha çox hakimlik stajı olanlar - son yaş həddinə - 65 yaşınadək.

Səlahiyyəti 10 il müddətinə uzadılmış hakimlərin səlahiyyət müddəti başa çatdıqdan sonra onların səlahiyyətlərinin yenidən uzadılması qiymətləndirmə əsasında bu Qanunla müəyyən edilmiş ümumi qaydada həyata keçirilir.

Son yaş həddinə çatmış hakimin peşəkarlığından istifadə edilməsinə ehtiyac olduqda Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi ilə onun səlahiyyət müddəti 70 yaşınadək artırıla bilər.

8. Müəyyən müddətə hakim vəzifəsinə təyin edilmiş şəxsin digər hakim vəzifəsinə keçirilməsi onun səlahiyyət müddətini artırmır. Hakimlərin iş yerinin dəyişdirilməsi onların təyin olunduqları səlahiyyət müddəti hüdudlarında həyata keçirilir. [251]

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 10 iyun 1997-ci il
№ 310-IQ

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 2 aprel 1999-cu il tarixli 646-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 5, maddə 284**)

2. 8 iyun 1999-cu il tarixli 679-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 396**)

3. 5 oktyabr 1999-cu il tarixli 706-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 10, maddə 570**)

4. 16 fevral 2001-ci il tarixli 76-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 5, maddə 292**)

5. 24 aprel 2001-ci il tarixli 125-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 6, maddə 379**)

6. 2 iyul 2001-ci il tarixli 172-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 455**)

7. 19 oktyabr 2001-ci il tarixli 210-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 1, maddə 4**)

8. 22 noyabr 2002-ci il tarixli 382-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 12, maddə 706**)

9. 20 iyun 2003-cü il tarixli 489-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 6, maddə 278**)

10. 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 2, maddə 57**)

11. 5 mart 2004-cü il tarixli 598-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 3, maddə 133**)

12. 5 mart 2004-cü il tarixli 597-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 4, maddə 199**)

13. 8 iyun 2004-cü il tarixli 684-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 597**)

14. 11 iyun 2004-cü il tarixli 688-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 598**)

15. 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**)

16. 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**)

17. 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**)

18. 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**)

19. 20 oktyabr 2006-cı il tarixli 167-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-cı il, № 12, maddə 1005**)

20. 17 aprel 2007-ci il tarixli 319-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu(**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 5, maddə 439**)

21. 8 may 2007-ci il tarixli 330-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu(**Azərbaycan**

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 5, maddə 446)

22. 16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**)

23. 19 oktyabr 2007-ci il tarixli 462-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikası Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 11, maddə 1078**)

24. 25 dekabr 2007-ci il tarixli 523-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikası Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, №12, maddə 1222**)

25. 22 fevral 2008-ci il tarixli 551-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 3, maddə 163**)

26. 4 iyul 2008-ci il tarixli 665-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, №7, maddə 609**)

27. 16 dekabr 2008-ci il tarixli 741-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti 18 fevral 2009-cu il, № 38, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, №02, maddə 46**)

28. 27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, № 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, № 11, maddə 878)**

29. 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)**

30. 8 oktyabr 2010-cu il tarixli **1092-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 21 oktyabr 2010-cu il, № 230, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 10, maddə 842)**

31. 18 mart 2011-ci il tarixli **92-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 15 aprel 2011-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, № 4, maddə 265)**

32. 21 dekabr 2012-ci il tarixli **520-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 2 fevral 2013-cü il, № 24; "Azərbaycan" qəzeti, 10 fevral 2013-cü il, № 31; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 01, maddə 21)**

33. 27 dekabr 2013-cü il tarixli **856-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 5 fevral 2014-cü il, № 24, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 2, maddə 85)**

34. 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)**

35. 20 iyun 2014-cü il tarixli **1010-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 784)**

36. 30 dekabr 2014-cü il tarixli **1168-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 13 fevral 2015-ci il, № 034, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 2, maddə 98)**

37. 24 fevral 2015-cü il tarixli **1202-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 08 aprel 2015-ci il, № 072, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 4, maddə 346)**

38. 03 aprel 2015-ci il tarixli **1236-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 05 may 2015-ci il, № 095, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 5, maddə 483)**

39. 20 oktyabr 2015-ci il tarixli **1393-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 21 noyabr 2015-ci il, № 256, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 11, maddə 1286)**

40. 31 may 2016-cı il tarixli **268-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 30 iyun 2016-cı il, № 139, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 6, maddə 1004)**

41. 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)**

42. 29 noyabr 2016-cı il tarixli **438-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 18 dekabr 2016-cı il, № 281, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 12, maddə 2033)**

43. 25 aprel 2017-ci il tarixli **626-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 4 iyul 2017-ci il, № 140, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, №6 , maddə 1034)**

44. 13 iyun 2017-ci il tarixli **747-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2017-ci il, № 156, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 7, maddə 1305)**

45. 20 oktyabr 2017-ci il tarixli **813-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2017-ci il, № 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 11, maddə 1965)**

46. 15 dekabr 2017-ci il tarixli **927-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 2 fevral 2018-ci il, № 24)**

47. 6 mart 2018-ci il tarixli **1028-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 29 mart 2018-ci il, № 69)**

QANUNA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

---

[1] 2 iyul 2001-ci il tarixli 172-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 455**) ilə 3-cü maddəsinin birinci hissəsində "**mühakiməsinin**" sözündən sonra "**və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada məhkəmə nəzarətinin**" sözləri əlavə edilmişdir.

[2] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1010-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 784)** ilə 4-cü maddənin ikinci hissəsindən **", yaxud andlı iclasçılardan ibarət tərkibdə"** sözləri çıxarılmışdır.

[3] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 5-ci maddəyə ikinci hissə əlavə edilmişdir, ikinci və üçüncü hissələr müvafiq olaraq üçüncü və dördüncü hissələr hesab edilməlidir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 167-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan**

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 12, maddə 1005) ilə 5-ci maddəsinin ikinci hissəsinə üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 5-ci maddənin ikinci hissəsinin birinci cümləsindən "**dərc edilir və**" sözləri çıxarılmışdır, "**daşıyıcılarda**" sözü "**qaydada**" sözü ilə əvəz edilmişdir, ikinci cümləsində isə "**dərc edilməlidir**" sözləri "**yayılmalıdır**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

20 oktyabr 2017-ci il tarixli **813-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2017-ci il, № 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 11, maddə 1965)** ilə 5-ci maddənin ikinci hissəsinin birinci cümləsində "**Kassasiya**" sözü "**İnzibati-iqtisadi məhkəmələrin iqtisadi mübahisələrlə bağlı qərarları, habelə kassasiya**" sözləri ilə, ikinci cümləsində "**Bu qərarlarla**" sözləri "**Kassasiya və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin qərarları ilə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[4] 5 mart 2004-cü il tarixli 598-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 3, maddə 133**) ilə) ilə 10-cu maddənin ikinci hissəsindən "**və müttəhimin**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Şübhə edilən, təqsirləndirilən şəxsin və müttəhimin Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş vasitələrlə müdafiə hüququna, o cümlədən tutulduğu, həbsə alındığı, cinayət törədilməsində ittiham olunduğu andan müdafiəçinin köməyindən istifadə etmək hüququna təminat verilir.~~

[5] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** mətndə ismin müvafiq hallarında verilmiş "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə**" sözləri ismin müvafiq hallarında "**ağır cinayətlər məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)** ilə 19 –cu maddənin birinci hissənin üçüncü abzası yeni redaksiyada verilmişdir

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə Azərbaycan Respublikasının məhkəməsi (bundan sonra — ağır cinayətlər məhkəməsi);~~

[6] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 19-cu maddənin birinci hissəsinə yeni dördüncü abzas əlavə edilmişdir. Əvvəlki dördüncü - altıncı abzaslar müvafiq olaraq beşinci - yeddinci abzaslar hesab edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** mətndə ismin müvafiq hallarında verilmiş "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikasının məhkəməsi**" sözləri ismin müvafiq hallarında "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının ağır cinayətlər məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[7] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)** ilə 19 –cu maddənin birinci hissənin altıncı abzası çıxarılmışdır.

[8] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 19-cu maddənin yeddinci abzas yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~yerli iqtisad məhkəmələri;~~

[9] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 19-cu maddənin birinci hissəsindən yeddinci abzas çıxarılmışdır.

[10] 30 dekabr 2005-ci il tarixli **52-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 19-cu maddənin birinci hissəsinin doqquzuncu abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikasının Appelyasiya Məhkəməsi (bundan sonra — Appelyasiya Məhkəməsi);~~

[11] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 19-cu maddənin birinci hissəsindən onuncu abzas çıxarılmışdır. Əvvəlki on birinci abzas onuncu abzas hesab edilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikasının İqtisad Məhkəməsi (bundan sonra — İqtisad Məhkəməsi);~~

[12] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** üçüncü hissə dördüncü hissə hesab olunmuşdur və yeni məzmunda üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

[13] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 2, maddə 57**) ilə 20-ci maddədə "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[14] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 20-ci maddənin ikinci hissəsinə "**təhlil edir,**" sözlərindən sonra "**məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini,**" sözləri əlavə edilmişdir.

[15] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 21-ci maddənin birinci hissəsinə "**təşkil edilir**" sözlərindən sonra "**və onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının müvafiq rayonuna, şəhərinə və ya şəhərdəki rayonuna şamil edilir**" sözləri əlavə edilmişdir.

[16] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 21-ci maddənin ikinci hissəsində "**, olduğu yer və fəaliyyət dairəsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə**" sözləri "**və olduğu yer Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[17] 13 iyun 2017-ci il tarixli **747-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2017-ci il, № 156, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 7,**

maddə 1305) ilə 22-ci maddənin ikinci hissəsi üçüncü hissə hesab edilmişdir və aşağıdakı məzmunda ikinci hissə əlavə edilmişdir.

[18] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 22-ci maddənin birinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 22-ci, 33-cü və 44-cü maddələrin birinci hissəsinin ikinci cümləsində "**6**" rəqəmi "**12**" rəqəmi ilə əvəz edilmişdir.

[19] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 23-cü, 34-cü, 45-ci maddələrin birinci hissəsinin üçüncü abzaslarında, 28-ci, 30-4-cü, 57-ci, 66-cı maddələrin üçüncü abzaslarında "**işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq hakimlər arasında işləri bölüşdürür**" sözləri "**işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[20] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 23-cü maddənin birinci hissəsinin beşinci abzasında "**Plenumunda**" sözündən sonra "**və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində**" sözləri əlavə edilmişdir.

[21] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 23-cü maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasına **"məhkəmə təcrübəsinin"** sözlərindən əvvəl **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[22] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 23-cü maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[23] 13 iyun 2017-ci il tarixli **747-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2017-ci il, № 156, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 7, maddə 1305)** ilə 23-cü maddənin ikinci hissəsi ləğv edilmişdir.

[24] 24 fevral 2015-cü il tarixli **1202-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 08 aprel 2015-ci il, № 072, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 4, maddə 346)** ilə yeni məzmunda 23-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[25] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 24-cü maddə çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 2 4 . **Rayon (şəhər) məhkəməsi sədrinin və ya hakiminin əvəz edilməsi**~~

~~Rayon (şəhər) məhkəməsinin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası Azərbaycan Respublikasının müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı (bundan sonra — müvafiq icra hakimiyyəti orqanı) tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

~~Tək tərkibli rayon (şəhər) məhkəməsinin hakimi vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq başqa rayon (şəhər) məhkəməsi hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[26] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)** ilə V fəslin adı yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Ağır cİnayətlərə daİr İşlər üzrə məhkəmə~~

[27] 2 iyul 2001-ci il tarixli 172-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 455**) ilə 25-ci maddəsinin ikinci hissəsində "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə**" sözlərindən sonra "**Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada cinayət törətmiş şəxslərin verilməsi (ekstradisiya) məsələsini həll edir,**" sözləri əlavə edilmişdir.

28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 25-ci maddənin ikinci hissəsinə **"təhlil edir,"** sözlərindən sonra **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[28] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 26-cı maddə yeni redaksiyada verilmişdir.
əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~M a d d ə 2 6 . **Ağır cinayətlər məhkəməsinin təşkili**~~
~~Ağır cinayətlər məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir (Naxçıvan Muxtar Respublikası istisna olmaqla).~~

28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 26-cı maddədə "**təşkili, olduğu yer və ərazi yurisdiksiyası**" sözləri "**təşkili və olduğu yer**" sözləri ilə əvəz edilmişdir və "**uyğun olaraq**" sözlərindən sonra "**müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri əlavə edilmişdir.

[29] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 27-ci maddənin birinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.
Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:
~~Ağır cinayətlər məhkəməsi sədrdən, onun müavinindən və hakimlərdən ibarətdir.~~

[30] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1010-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 784)** ilə 27-ci maddənin ikinci hissəsi ləğv edilmişdir və üçüncü hissəsi ikinci hissə hesab edilmişdir.

[31] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 22-ci, 33-cü və 44-cü maddələrin ikinci hissələrində, 27-ci, 30-3-cü və 62-ci maddələrin üçüncü hissələrində, 53-cü maddənin dördüncü hissəsində "**Azərbaycan Respublikası**

Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq" sözləri "**Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[32] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 28-ci maddənin beşinci abzasında "**Plenumunda**" sözündən sonra "**və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində**" sözləri əlavə edilmişdir.

[33] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 28-ci maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasına **"məhkəmə təcrübəsinin"** sözlərindən əvvəl **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[34] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 28-ci maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[35] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 30-cu maddə çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 3 0 . **Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmənin sədr müavininin əvəz edilməsi**~~

~~Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmənin sədr müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[36] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə V-I fəsil əlavə edilmişdir.

[37] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** mətndə "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası məhkəməsinin**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır cinayətlər məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[38] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1010-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 784)** ilə 30-3-cü maddənin ikinci hissəsi ləğv edilmişdir və üçüncü hissəsi ikinci hissə hesab edilmişdir.

[39] 15 dekabr 2017-ci il tarixli **927-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 2 fevral 2018-ci il, № 24)** ilə 31-ci maddənin birinci hissəsinə "**cinayət işlərinə**" sözlərindən sonra "**, habelə inzibati xətalar haqqında işlərə**" sözləri əlavə edilmişdir.

[40] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 31-ci maddənin ikinci hissəsinə **"təhlil edir,"** sözlərindən sonra **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[41] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 32-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 3 2 . **Hərbi məhkəmənin təşkili**~~

~~Hərbi məhkəmə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri hərbi qornizonlarının yerləşdiyi ərazilərdə bu məhkəmənin fəaliyyət dairəsinə aid edilmiş hərbi hissələrin sayı nəzərə alınmaqla təşkil edilir.~~

~~Hərbi məhkəmənin yurisdiksiyası müvafiq qarnizonların hərbi hissələrinə şamil edilir.~~

~~Hərbi məhkəmənin təşkili, olduğu yer və fəaliyyət dairəsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilir.~~

[42] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 32-ci maddənin ikinci hissəsində "**təşkili, olduğu yer və ərazi yurisdiksiyası**" sözləri "**təşkili və olduğu yer**" sözləri ilə əvəz edilmişdir və "**uyğun olaraq**" sözlərindən sonra "**müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri əlavə edilmişdir.

[43] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 32-ci maddəyə yeni məzmunda üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

[44] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 33-cü maddənin birinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[45] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 34-cü maddənin birinci hissəsinin beşinci abzasında "**Plenumunda**" sözündən sonra "**və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində**" sözləri əlavə edilmişdir.

[46] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 34-cü maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasına **"məhkəmə təcrübəsinin"** sözlərindən əvvəl **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[47] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 34-cü maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[48] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 34-cü maddənin ikinci hissəsi çıxarılmışdır.

[49] 24 fevral 2015-cü il tarixli **1202-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 08 aprel 2015-ci il, № 072, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 4, maddə 346)** ilə yeni məzmunda 34-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[50] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 35-ci maddə çıxarılmışdır.

[51] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 35-ci maddə çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 3 5 . **Hərbi məhkəmə sədrinin və ya hakiminin əvəz edilməsi**~~

~~Hərbi məhkəmənin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

~~Tək tərkibli hərbi məhkəmənin hakimi vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq başqa hərbi məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** VII fəsil çıxarılmışdır.

[52] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 36-cı maddənin ikinci hissəsinə **"təhlil edir,"** sözlərindən sonra **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[53] 24 aprel 2001-ci il tarixli 125-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 6, maddə 379**) ilə 37-ci maddədə "**şamil edilir**" sözlərindən sonra mötərizədə "**(Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin yurisdiksiyasını Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi həyata keçirir)**" sözləri əlavə edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 37-ci maddədə "**(Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin yurisdiksiyasını Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi həyata keçirir)**" sözləri "**(Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmənin yurisdiksiyasını müvafiq hərbi məhkəmə həyata keçirir)**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[54] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 39-cu maddənin beşinci abzasında "**Plenumunda**" sözündən sonra "**və müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin Rəyasət Heyətində**" sözləri əlavə edilmişdir.

[55] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 39-cu maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasına **"məhkəmə təcrübəsinin"** sözlərindən əvvəl **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[56] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 39-cu maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[57] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 41-ci maddə çıxarılmışdır.

[58] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının **Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** VIII fəslin adı yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~YERLİ İQTİSAD MƏHKƏMƏSİ~~

[59] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının **Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 42-ci, 61-ci və 77-ci maddələrin birinci hissələrində "**iqtisadi mübahisələrə dair**" sözlərindən əvvəl "**inzibati və"** sözləri əlavə edilmişdir.

[60] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 42-ci maddənin ikinci hissəsinə **"təhlil edir,"** sözlərindən sonra **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini,"** sözləri əlavə edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** mətində ismin müvafiq hallarında verilmiş "**yerli iqtisad məhkəməsi**" sözləri ismin müvafiq hallarında "**inzibati-iqtisadi məhkəmə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[61] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 43-cü maddənin ikinci hissəsində "**fəaliyyət dairəsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə**" sözləri "**ərazi yurisdiksiyası Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifi nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 43-cü maddənin ikinci hissəsində "**təşkili, olduğu yer və ərazi yurisdiksiyası**" sözləri "**təşkili və olduğu yer**" sözləri ilə əvəz edilmişdir və "**uyğun olaraq**" sözlərindən sonra "**müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri əlavə edilmişdir.

[62] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 43-cü maddəyə yeni məzmunda üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

[63] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 44-cü maddənin birinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[64] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 45-ci maddənin birinci hissəsinin beşinci abzasında "**İqtisad Məhkəməsinin**" sözləri "**müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[65] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 45-ci maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasına **"məhkəmə təcrübəsinin"** sözlərindən əvvəl **"məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin,"** sözləri əlavə edilmişdir.

[66] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 45-ci maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[67] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 45-ci maddənin ikinci hissəsi çıxarılmışdır.

[68] 24 fevral 2015-cü il tarixli **1202-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 08 aprel 2015-ci il, № 072, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 4, maddə 346)** ilə yeni məzmunda 45-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[69] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 46-cı maddə çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 4 6 . **Yerli iqtisad məhkəməsi sədrinin və ya hakiminin əvəz edilməsi**~~

~~Yerli iqtisad məhkəməsinin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

~~Tək tərkibli yerli iqtisad məhkəməsinin hakimi vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq başqa yerli iqtisad məhkəməsinin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[70] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə IX fəsil çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~I X f ə s i l~~

BEYNƏLXALQ MÜQAVİLƏLƏRDƏN İRƏLİ GƏLƏN MÜBAHİSƏLƏRƏ DAİR İQTİSAD MƏHKƏMƏSİ

~~M a d d ə 4 7 . **Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi və onun səlahiyyətləri**~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş iqtisadi mübahisələrə dair işlərə baxır.~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsini öyrənir və ümumiləşdirir, Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.~~

~~M a d d ə 4 8 . **Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin təşkili**~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.~~

~~M a d d ə 4 9 . **Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin tərkibi**~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi sədrdən və hakimlərdən ibarətdir.~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi hakimlərinin sayı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.~~

~~M a d d ə 5 0 . **Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri**~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin sədri:~~

~~məhkəmədə işin təşkilinə və məhkəmə aparatının işinə rəhbərlik edir, məhkəmədə əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;~~

~~məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq hakimlər arasında işləri bölüşdürür;~~

~~məhkəmə aparatının işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;~~

~~Ali Məhkəmənin Plenumunda və İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətində Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;~~

~~məhkəmə fəaliyyətinin təşkili vəziyyətinin, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə, məhkəmə statistikasının aparılmasına rəhbərlik edir;~~

~~şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir;~~

~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.~~

~~M a d d ə 5 1 . **Beynəlxalq müqavilələrə dair iqtisad məhkəməsi sədrinin əvəz edilməsi**~~

~~Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[71] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 52-ci maddənin birinci hissəsindən "**və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ümumi məhkəmələrinin işinə nəzarət edir**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi Naxçıvan Respublikasının ali məhkəmə orqanı olmaqla qanunla müəyyən edilmiş qaydada ədalət mühakiməsini həyata keçirir və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ümumi məhkəmələrinin işinə nəzarət edir.~~

[72] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 52-ci maddənin ikinci hissəsindən "**birinci instansiya və**" sözləri çıxarılmışdır. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

[73] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 53-cü maddənin birinci hissəsində "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 53-cü maddənin birinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi Rəyasət heyətindən, mülki işlər üzrə appelyasiya kollegiyasından, cinayət və inzibati xətalara dair işlər üzrə apellyasiya kollegiyasından və ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyasından ibarətdir.~~

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 53-cü maddənin birinci hissəsində "**mülki işlər üzrə kollegiyadan, iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə kollegiyadan, cinayət işləri və inzibati xətalara dair işlər üzrə kollegiyadan və hərbi məhkəmələrin işləri üzrə kollegiyadan**" sözləri "**mülki kollegiyadan, inzibati-iqtisadi kollegiyadan, cinayət kollegiyasından və hərbi kollegiyadan**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[74] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 53-cü maddənin dördüncü hissəsi çıxarılmışdır. Maddənin əvvəlki beşinci hissəsi dördüncü hissə hesab edilmişdir. Dördüncü hissənin əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada ağır cinayətlərə dair işlərə birinci instansiya üzrə baxılması üçün Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsində andlılar məhkəməsi yaradıla bilər.~~

[75] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 54-cü maddənin üçüncü hissəsinin ikinci abzasında "**məhkəmə kollegiyalarının tərkiblərini təşkil edir və hakimləri kollegiyalar üzrə müəyyən edir**" sözləri "**məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini təşkil edir**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[76] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 54-cü maddənin üçüncü hissəsinin beşinci abzasında "**rayon (şəhər) məhkəmələri**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[77] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 54-cü maddənin üçüncü hissəsinin yeddinci abzasında "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələrinə**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[78] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 55-ci maddənin ikinci hissəsində "**prokuroru**" sözündən sonra "**, Naxçıvan Muxtar Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri**" sözləri əlavə edilmişdir.

[79] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 55-ci maddənin altıncı hissəsində "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[80] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 2, maddə 57**) ilə 56-cı maddədə "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 56-cı maddənin birinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin kollegiyaları:~~

~~birinci instansiya məhkəməsi kimi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş ağır cinayətlərə dair işlərə;~~

~~apellyasiya istansiya məhkəməsi kimi Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri tərəfindən baxılmış mülki, cinayət işləri və inzibati xətalara dair işlər üzrə qərarlardan verilmiş apellyasiya şikayətləri və apellyasiya protestləri üzrə işlərə baxırlar.~~

[81] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 56-cı maddənin ikinci hissəsində "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələrinə**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[82] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 57-ci maddənin ikinci abzasında "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[83] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 57-ci maddənin beşinci abzasında "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[84] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 57-ci maddənin altıncı abzasından "**və işçilərin əmək haqqını**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi katibliyinin strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını və işçilərin əmək haqqını müəyyən edir;~~

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 57-ci maddənin altıncı abzasında "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[85] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 57-ci maddənin yeddinci abzasında **"hakimlərini mükafatlandırır"** sözləri **"hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 57-ci maddənin yeddinci abzasında "**Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası rayon (şəhər) məhkəmələrinin**" sözləri "**Məhkəməsinin və onun ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[86] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 57-ci maddənin səkkizinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası rayon (şəhər) məhkəmələrinin hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə müvafiq olaraq Ali məhkəmənin sədrinə və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdimat verir;~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 57-ci maddənin səkkizinci

abzasında "**Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası rayon (şəhər) məhkəmələrinin**" sözləri "**Məhkəməsinin və onun ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[87] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 57-ci maddənin on birinci abzasında "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələrində**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrində**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[88] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 57-ci maddənin on ikinci abzasında "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[89] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 57-ci maddənin on beşinci abzasında "**rayon (şəhər) məhkəmələrindən**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[90] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 57-ci maddənin birinci hissəsinin on altıncı abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[91] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 59-cu maddənin dördüncü abzasında "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələrindən**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[92] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 59-cu maddənin beşinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[93] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 60-cı maddənin birinci və ikinci hissələrində "**bilmədikdə**" sözündən sonra "**və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə**" sözləri əlavə edilmişdir.

[94] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 20 yanvar 2006-cı il**) ilə XI fəslin adında "**Məhkəməsi**" sözü "**məhkəmələri**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[95] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 61-ci maddənin birinci hissəsində "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 61-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~M a d d ə 6 1 . Apellyasiya Məhkəməsi~~

~~Apellyasiya Məhkəməsi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş mülki, cinayət və inzibati xətalara dair işlər üzrə apellyasiya instansiyası məhkəməsidir.~~

~~Apellyasiya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.~~

[96] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli 377-VQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 61-ci maddənin ikinci hissəsində “**təşkili, olduğu yer və ərazi yurisdiksiyası**” sözləri “**təşkili və olduğu yer**” sözləri ilə əvəz edilmişdir və “**uyğun olaraq**” sözlərindən sonra “**müəyyən olunur, ərazi yurisdiksiyası isə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**” sözləri əlavə edilmişdir.

[97] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 62-ci maddənin adında və birinci hissəsinin ikinci cümləsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, birinci hissəsinin birinci cümləsində, ikinci və üçüncü hissələrində "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[98] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 62-ci maddənin birinci hissəsində "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 62-ci maddənin birinci hissəsində "**mülki işlər üzrə kollegiyadan,**" sözlərindən sonra "**iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə kollegiyadan,**" sözləri əlavə edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 62-ci maddənin birinci hissəsində “**mülki işlər üzrə kollegiyadan, iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə kollegiyadan, cinayət və inzibati xətalara dair işlər üzrə kollegiyadan və hərbi məhkəmələrin işləri üzrə kollegiyadan**” sözləri “**mülki kollegiyadan, inzibati-iqtisadi kollegiyadan, cinayət kollegiyasından və hərbi kollegiyadan**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[99] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 63-cü maddənin adında, birinci hissəsində və üçüncü hissəsinin birinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, ikinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, üçüncü hissəsinin ikinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, üçüncü hissəsinin dördüncü abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, üçüncü hissəsinin beşinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsində**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsində**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[100] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** ilə 63-cü maddənin üçüncü hissəsinin ikinci abzasında “**məhkəmə kollegiyalarının tərkiblərini**” sözləri “**məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[101] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 63-cü maddənin üçüncü hissəsinin dördüncü abzasında "**, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası sədrinin, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə, hərbi məhkəmələr və rayon (şəhər) məhkəmələri sədrlərinin (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla)**" sözləri "**və həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri sədrlərinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[102] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 63-cü maddənin üçüncü hissəsinin altıncı abzasında "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə və rayon (şəhər) məhkəmələrinə (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla), hərbi məhkəmələrə**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[103] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 64-cü maddənin adında, birinci hissəsinin birinci cümləsində "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, birinci hissəsinin ikinci cümləsində və səkkizinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[104] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 64-cü maddənin ikinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri və digər şəxslər Məhkəmənin Rəyasət Heyətinin iclaslarına dəvət oluna bilərlər.~~

[105] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 64-cü maddənin səkkizinci hissəsində "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[106] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 65-ci maddənin adında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, birinci hissəsinin birinci abzasında və ikinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[107] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 65-ci maddənin birinci hissəsinin ikinci abzasında "**rayon (şəhər) məhkəmələri (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla), hərbi məhkəmələr, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[108] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 65-ci maddənin ikinci hissəsində "**rayon (şəhər) məhkəmələrinə (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla), hərbi məhkəmələrə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəməyə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəməyə və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyasına**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[109] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin adında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, birinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, ikinci, dördüncü və onuncu abzaslarında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, beşinci, altıncı, yeddinci, səkkizinci və on ikinci abzaslarında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, on birinci və on dördüncü abzaslarında "**Apellyasiya Məhkəməsində**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsində**" sözləri ilə, doqquzuncu abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsini**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsini**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[110] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin ikinci abzasında "**Məhkəmə**" sözü "**məhkəmə**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**) ilə 66-cı maddənin ikinci abzasında "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[111] 16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**) ilə 66-cı maddənin beşinci abzasında "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[112] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 66-cı maddənin altıncı abzasından "**, işçilərin əmək haqqını**" sözləri çıxarılmışdır.

16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**) ilə 66-cı maddənin altıncı abzasından "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[113] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 66-cı maddənin yeddinci abzasından **"hakimlərini mükafatlandırır"** sözləri çıxarılsın, **"mükafatlandırılması barədə"** sözlərindən sonra **"Məhkəmə-Hüquq Şurasına"** sözləri əlavə edilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Apellyasiya Məhkəməsi hakimlərini mükafatlandırır, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə, rayon (şəhər) məhkəmələri (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla), hərbi məhkəmələr, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası hakimlərinin mükafatlandırılması barədə təklif verir;~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin yeddinci abzasında "**, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə, rayon (şəhər) məhkəmələri (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla), hərbi məhkəmələr, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası**" sözləri "**və həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[114] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 66-cı maddənin səkkizinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Apellyasiya Məhkəməsi, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə, rayon (şəhər) məhkəmələri (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla) və hərbi məhkəmələrin hakimlərinin, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyasının hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə müvafiq olaraq Ali Məhkəmənin sədrinə və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdimat verir;~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin səkkizinci abzasında "**birinci instansiya (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri, yerli iqtisad məhkəmələri və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi istisna olmaqla) məhkəmələrinin hakimlərinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyası**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[115] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin on birinci abzasında "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmədə, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmədə, rayon (şəhər) məhkəmələrində (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri istisna olmaqla) və hərbi məhkəmələrdə, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyasında**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrində**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[116] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 66-cı maddənin on ikinci abzasında "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[117] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 66-cı maddənin on beşinci abzasında "**rayon (şəhər) məhkəmələrindən**" sözləri "**həmin apellyasiya məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[118] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 66-cı maddənin birinci hissəsinin on altıncı abzasında **“vətəndaşları qəbul edir, onların”** sözləri **“şəxslərin”** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[119] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 67-ci maddənin adında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, birinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, ikinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[120] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 68-ci maddənin adında və birinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[121] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 68-ci maddənin beşinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[122] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 69-cu maddənin adında və birinci hissəsinin əvvəlində "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə, ikinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Apellyasiya məhkəməsinin**" sözləri ilə, birinci hissəsində "**icrası**" sözündən sonra verilmiş "**Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**apellyasiya məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[123] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 69-cu maddənin birinci və ikinci hissələrində "**bilmədikdə**" sözündən sonra "**və ya onun səlahiyyət müddəti bitdikdə**" sözləri əlavə edilmişdir.

[124] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə XII fəsil çıxarılmışdır. Fəslin əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~X I I f ə s i l~~

İQTİSAD MƏHKƏMƏSİ

~~M a d d ə 7 0 . **İqtisad Məhkəməsi**~~

~~Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 132-ci maddəsinin I hissəsinə müvafiq olaraq İqtisad Məhkəməsi iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə yuxarı məhkəmə orqanıdır.~~

~~İqtisad Məhkəməsi apellyasiya instansiyası məhkəməsi kimi qanunla müəyyən edilmiş qaydada yerli iqtisad məhkəmələrinin və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin işinə nəzarət edir.~~

~~İqtisad Məhkəməsi yerli iqtisad məhkəmələrinin və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş apellyasiya şikayətləri və apellyasiya protestləri üzrə işlərə baxır.~~

~~İqtisad Məhkəməsi Bakı şəhərində təşkil edilir, onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.~~

~~M a d d ə 7 1 . **İqtisad Məhkəməsinin tərkibi**~~

~~İqtisad Məhkəməsinin tərkibinə məhkəmənin sədri, sədr müavini və hakimləri daxildirlər.~~

~~İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətindən və işlərə baxmaq üçün yaradılan məhkəmə tərkiblərindən ibarətdir.~~

~~İqtisad Məhkəməsi hakimlərinin sayı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.~~

M a d d ə 7 2 . İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin tərkibi və onun səlahiyyətləri

İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyəti İqtisad Məhkəməsinin sədrindən, onun müavinindən və məhkəmə tərkiblərinin sədrlərindən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir.

İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin tərkibinə daxil olan şəxslərin öz səlahiyyətləri daxilində bərabər hüquqları vardır.

İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyəti:

Azərbaycan Respublikasının iqtisad məhkəmələrində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair İqtisad Məhkəməsi sədrinin və onun müavininin, yerli iqtisad məhkəmələri sədrlərinin və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi sədrinin məlumatlarını dinləyir, işlər üzrə məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili materiallarına baxır, qanunvericiliyin tətbiqi təcrübəsinə dair bu məhkəmələrin məlumatlarını dinləyir;

qanunla müəyyən edilmiş qaydada iqtisadi sahədə qanunvericilik və digər normativ aktların Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunsuzluğu barədə Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verilməsi üçün Ali Məhkəməyə müraciət edir;

İqtisad Məhkəməsi hakimlərinin sırasından məhkəmə tərkiblərini təsdiq edir;

qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi barədə yerli iqtisad məhkəmələri və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinə metodik kömək göstərir;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

M a d d ə 7 3 . İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin iş qaydası

İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətin üç ayda bir dəfədən az olmayaraq çağırılır. İqtisad Məhkəməsinin sədri İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinin iclaslarında sədrlik edir.

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri və digər şəxslər Məhkəmənin Rəyasət Heyətinin iclaslarına dəvət oluna bilərlər.

İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin çığırılması vaxtı və müzakirəyə çıxarılan məsələlər barədə Rəyasət Heyətinin üzvlərinə və dəvət edilən digər şəxslərə ən geci 10 gün qalmış məlumat verilir, qərar layihələri və başqa materiallar onlara təqdim olunur.

İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə Rəyasət Heyətinin iclası səlahiyyətli sayılır.

İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin qərarları açıq səsvermə yolu ilə səsvermədə iştirak edənlərin səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinə sədrlik edən başqa hakimlərlə yanaşı səsvermədə iştirak edir və axırıncı səs verir.

Rəyasət Heyəti baxılan məsələlər üzrə qərarlar qəbul edir. Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını iclasa sədrlik edən imzalayır.

İqtisad Məhkəməsinin aparatı Rəyasət Heyətinin iclaslarının hazırlanmasına dair təşkilati işləri həyata keçirir, protokolun aparılmasını təmin edir, Rəyasət Heyətinin qəbul etdiyi qərarların icrası üçün digər zəruri işlər görür.

M a d d ə 7 4 . İqtisad Məhkəməsi sədrinin səlahiyyətləri

İqtisad Məhkəməsinin sədri:

İqtisad Məhkəməsinin işinin təşkilinə və onun aparatının işinə rəhbərlik edir, İqtisad Məhkəməsində əmək və icra intizamına əməl olunmasını təmin edir;

məhkəmə iclaslarına sədrlik edir, işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq məhkəmə tərkibləri arasında bölüşdürür;

məhkəmə tərkiblərinin təşkil edilməsinə dair İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinə təkliflər verir;

İqtisad Məhkəməsi aparatının işçilərinin işə qəbul və işdən azad edilməsi, mükafatlandırılması və intizam qaydasında cəzalandırılması məsələlərini həll edir;

İqtisad Məhkəməsi aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını müəyyən edir;

~~İqtisad Məhkəməsinin hakimlərinin, yerli iqtisad məhkəmələri və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir;~~

~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada İqtisad Məhkəməsi, yerli iqtisad məhkəmələri və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir;~~

~~İqtisad Məhkəməsini təmsil edir;~~

~~İqtisad Məhkəməsi Rəyasət Heyətinin iclaslarını çağırır, onun vaxtını, gündəliyini müəyyən edir və bu iclaslara sədrlik edir, Rəyasət Heyətinin qərarlarını və iclas protokollarını imzalayır;~~

~~Yerli iqtisad məhkəmələrində, Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsində və İqtisad Məhkəməsində ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair İqtisad Məhkəməsinin Rəyasət Heyətinə məlumat verir;~~

~~İqtisad Məhkəməsi hakimlərinin və aparat işçilərinin ixtisasının artırılması işini təşkil edir;~~

~~məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;~~

~~qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;~~

~~məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi ilə əlaqədar yerli iqtisad məhkəmələrindən və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsindən işləri tələb edir;~~

~~şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində məhkəmənin işini təşkil edir;~~

~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.~~

~~M a d d ə 7 5 .~~ **~~İqtisad Məhkəməsi sədrinin müavininin səlahiyyətləri~~**

~~İqtisad Məhkəməsi sədrinin müavini:~~

~~məhkəmə iclaslarında sədrlik edir, İqtisad Məhkəməsinin sədri tərəfindən müəyyən edilmiş məsələləri həll edir, sədrin tapşırığı ilə onun ayrı-ayrı səlahiyyətlərini həyata keçirir, sədr olmadıqda və ya öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onu əvəz edir;~~

~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.~~

~~M a d d ə 7 6 .~~ **~~İqtisad Məhkəməsi sədr müavininin əvəz edilməsi~~**

~~İqtisad Məhkəməsi sədrinin müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası İqtisad Məhkəməsi sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[125] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 2, maddə 57**) ilə 77-ci maddədə "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 77-ci maddənin birinci hissəsindən "**, inzibati xətalara dair**" sözləri çıxarılmışdır. Birinci hissənin əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 131-ci maddəsinə uyğun olaraq Ali Məhkəmə ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrin icraatına aid olan mülki (o cümlədən iqtisadi mübahisələrə dair), cinayət işləri, inzibati xətalara dair və digər işlər üzrə ali məhkəmə orqanıdır.~~

[126] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 77-ci maddənin ikinci hissəsindən "**, ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrin fəaliyyətinə nəzarət edir**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmə kassasiya instansiyası məhkəməsi kimi qanunla müəyyən edilmiş prosessual qaydada ədalət mühakiməsini həyata keçirir, ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrin fəaliyyətinə nəzarət edir.~~

[127] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 78-ci maddənin birinci hissəsində "**müavinləri**" sözü "**müavini, kollegiya sədrləri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[128] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 78-ci maddənin üçüncü hissəsində "**hüquqpozmalara**" sözü "**xətalara**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 78-ci maddənin üçüncü hissəsindən "**və inzibati xətalara dair işlər üzrə**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Ali Məhkəmədə mülki işlər üzrə, iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə, cinayət işləri üzrə və inzibati xətalara dair işlər üzrə və hərbi məhkəmələrin işləri üzrə məhkəmə kollegiyaları təşkil edilir.~~

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə 78-ci maddənin** üçüncü hissədə "**mülki işlər üzrə, iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə, cinayət işləri və hərbi məhkəmələrin işləri üzrə məhkəmə kollegiyaları**" sözləri "**mülki kollegiya, inzibati-iqtisadi kollegiya, cinayət kollegiyası və hərbi kollegiya**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[129] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)** ilə 78-ci maddənin dördüncü hissədə "**Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun**" sözləri "**Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[130] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 78-ci maddənin 6-cı hissəsi çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmədə hakimlərdən ibarət tərkibdə intizam kollegiyası təşkil edilir.~~

[131] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 79-cu maddənin birinci hissəsində "**müavinlərindən, hakimlərindən, İqtisad Məhkəməsinin sədrindən, Apellyasiya Məhkəməsinin sədrindən və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrindən**" sözləri "**müavinindən, kollegiya sədrlərindən və hakimlərindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[132] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 79-cu maddənin üçüncü hissəsinin ikinci abzasında "**və onun müavinlərinin, İqtisad Məhkəməsi sədrinin, Apellyasiya Məhkəməsi sədrinin**" sözləri "**, onun müavininin və kollegiya sədrlərinin, apellyasiya məhkəmələri sədrlərinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[133] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 79-cu maddənin üçüncü hissəsinin üçüncü abzasında “**Ali Məhkəmənin kollegiyalarının tərkibini təşkil edir və hakimləri kollegiyalar üzrə müəyyən edir**” sözləri “**Ali Məhkəmənin hakimləri sırasından məhkəmə kollegiyalarını və müvafiq məhkəmə tərkiblərini təşkil edir**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[134] 11 iyun 2004-cü il tarixli 688-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 598**) ilə 79-cu maddənin üçüncü hissəsindən beşinci və altıncı abzaslar çıxarılmışdır, yeddinci-on dördüncü abzaslar müvafiq olaraq beşinci-on ikinci abzaslar hesab edilməlidir. Beşinci və altıncı abzasların əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Ali Məhkəmənin Plenumunun izahlarının Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunsuzluğu barədə hakimlərin və vətəndaşların müraciətlərinə baxır;~~

~~məhkəmələr tərəfindən baxılan işlər üzrə tətbiq edilən normativ aktlarda şəxslərin hüquq və azadlıqlarının pozulması barədə onların müvafiq məhkəmələrin vasitəsilə verilmiş müraciətlərinə əsasən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinə uyğun olaraq Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verir (bu halda məhkəmə icraatı Konstitusiya Məhkəməsinin qərarı qanuni qüvvəyə minənədək dayandırılır);~~

11 iyun 2004-cü il tarixli 688-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 598**) ilə 79-cu maddənin üçüncü hissəsinin beşinci abzasından "**Hakimlərin müraciətlərinə əsasən**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~hakimlərin müraciətlərinə əsasən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinə uyğun olaraq Konstitusiya Məhkəməsinə sorğu verir;~~

[135] 11 iyun 2004-cü il tarixli 688-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 598**) ilə 79-cu maddənin üçüncü hissəsinin səkkizinci abzasında "**yeni açılmış**" sözlərindən əvvəl "**hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar və**" sözləri əlavə edilmişdir.

[136] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 79-cu maddənin on birinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmənin intizam kollegiyasının qərarlarından verilmiş şikayətlərə dair Ali Məhkəmənin hakimlərindən ibarət müvafiq komissiya yaradır;~~

[137] 11 iyun 2004-cü il tarixli 688-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 598**) ilə 80-ci maddənin ikinci hissəsində "**yeni açılmış**" sözlərindən əvvəl "**hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar və**" sözləri əlavə edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 80-ci maddənin ikinci hissəsinin birinci cümləsində "**iclaslarında**" sözündən sonra "**apellyasiya məhkəmələrinin sədrləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri,**" sözləri əlavə edilmişdir.

[138] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 80-ci maddənin səkkizinci hissəsində "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[139] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 20 yanvar 2006-cı il**) ilə 81-ci maddənin birinci hissəsinin ikinci abzasında "**Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[140] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 81-ci maddənin birinci hissəsinin üçüncü abzası çıxarılmışdır. Hissənin əvvəlki dördüncü - yeddinci abzasları müvafiq olaraq üçüncü - altıncı abzaslar hesab edilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:
~~İqtisad Məhkəməsinin baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş kassasiya şikayətləri və kassasiya protestləri üzrə işlərə;~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 81-ci maddənin birinci hissəsinin üçüncü abzasından "**apellyasiya instansiyası məhkəməsi kimi**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin apellyasiya instansiyası məhkəməsi kimi baxdığı işlərə dair qərarlardan verilmiş kassasiya şikayətləri və kassasiya protestləri üzrə işlərə;~~

[141] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 82-ci maddənin üçüncü hissəsindən ikinci cümlə çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Məhkəmə kollegiyalarının işinə rəhbərliyi kollegiyanın sədrləri həyata keçirirlər. Məhkəmə kollegiyalarının sədrləri Ali Məhkəmə sədrinin müavinləridir.~~

[142] 24 aprel 2001-ci il tarixli 125-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 6, maddə 379**) ilə 82-ci maddənin dördüncü hissəsi çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Ali Məhkəmənin bir kollegiyasının hakimi digər kollegiyanın tərkibində işlərə baxmağa cəlb edilə bilməz.~~

[143] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 83-cü maddənin üçüncü abzasında "**kollegiyalar arasında işləri və**" sözləri "**işlərin kollegiyalar arasında kargüzarlıq qaydasına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir,**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[144] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 83-cü maddənin beşinci abzasında "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[145] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 83-cü maddənin altıncı abzasından "**, işçilərin əmək haqqını**" sözləri çıxarılmışdır. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmə katibliyinin strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərinin əmək haqqını müəyyən edir;~~

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 83-cü maddənin altıncı abzasında "**katibliyinin**" sözü "**aparatının**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[146] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 83-cü maddənin yeddinci abzasında **"hakimlərini mükafatlandırır"** sözləri **"hakimlərinin mükafatlandırılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına təklif verir"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[147] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 83-cü maddənin səkkizinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada Azərbaycan Respublikası məhkəmələri hakimlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə icraat başlayır, habelə onların səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə təqdimat verir;~~

[148] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 83-cü maddənin doqquzuncu abzası çıxarılmışdır, onuncu - iyirminci abzaslar müvafiq olaraq doqquzuncu - on doqquzuncu abzaslar hesab edilməlidir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmənin intizam kollegiyasını yaradır;~~

[149] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 83-cü maddənin onuncu abzasında **"və kollegiyalarına"** sözləri **"əlavə"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[150] 24 aprel 2001-ci il tarixli 125-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 6, maddə 379**) ilə 83-cü maddənin on altıncı abzası çıxarılmışdır, on yeddinci - iyirmi birinci abzaslar müvafiq olaraq on altıncı-iyirminci abzaslar hesab edilməlidir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmənin Plenumunun izahlarının Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunsuzluğu barədə Ali Məhkəmənin Plenumuna müraciət edir;~~

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 83-cü maddənin on beşinci abzasında "**katibliyi**" sözü "**aparatı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[151] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 83-cü maddənin on səkkizinci abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[152] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 84-cü maddənin doqquzuncu abzasında **"vətəndaşları qəbul edir, onların"** sözləri **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 84-cü maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:
~~M a d d ə 8 4 . **Ali Məhkəmənin sədr müavinlərinin səlahiyyətləri**~~
~~Ali Məhkəmə sədrinin müavinləri:~~
~~Ali Məhkəmənin müvafiq kollegiyalarının işinin təşkilinə rəhbərlik edir;~~
~~məhkəmələrdən ümumiləşdirmə üçün işləri tələb edir;~~
~~Ali Məhkəmənin Plenumunda kollegiyalarda ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat verir;~~
~~işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq hakimlər arasında işləri və başqa vəzifələri bölüşdürür;~~
~~məhkəmə iclaslarına sədrlik edir;~~
~~məhkəmə statistikasının təhlili, məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi işini təşkil edir;~~
~~qanunvericilik aktlarının düzgün tətbiq edilməsi üçün məhkəmələrə metodik kömək göstərir;~~
~~şəxslərin qəbulu, təklif, ərizə və şikayətlərə baxılması sahəsində kollegiyanın işini təşkil edir;~~
~~Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə onlara aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirirlər.~~

[153] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 84-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[154] 22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 84-1-ci maddənin üçüncü abzasında "**işlərin həcmini və sayını nəzərə alaraq hakimlər arasında işləri və**" sözləri "**işlərin kargüzarlıq qaydalarına uyğun bölüşdürülməsinə nəzarət edir,**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[155] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 85-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:
~~M a d d ə 8 5 . **Ali Məhkəmə sədrinin və sədr müavinlərinin əvəz edilməsi**~~
~~Ali Məhkəmənin sədri vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası Ali Məhkəmə sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq Ali Məhkəmənin sədr müavinlərindən birinə həvalə edilir.~~
~~Ali Məhkəmə sədrinin müavini vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə onun vəzifələrinin icrası Ali Məhkəmə sədrinin sərəncamı ilə müvəqqəti olaraq Ali Məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə edilir.~~

[156] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 86-cı maddənin birinci hissəsində

"**İqtisad Məhkəməsinin və Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 86-cı maddənin birinci hissəsində "**məhkəmələrin fəaliyyəti üçün**" sözləri "**birinci instansiya məhkəmələrinin fəaliyyəti üçün**" sözləri ilə, "**məhkəmələrin müvafiq**" sözləri isə "**onların müvafiq**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, № 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, № 11, maddə 878)** ilə 86-cı maddənin birinci hissəsindən "**, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin və apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri çıxarılmışdır.

[157] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 86-cı maddənin ikinci hissəsində "**Ali Məhkəmədən, İqtisad Məhkəməsindən və Apellyasiya Məhkəməsindən başqa bütün məhkəmələrdə bu sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətini yoxlamaq**" sözləri "**birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrində bu sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətini yoxlamaq, habelə birinci instansiya məhkəmələrində sədr və sədr müavini öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onların səlahiyyət müddəti bitdikdə onların vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə, hakim öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə isə onun vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq digər müvafiq məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə etmək**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

31 may 2016-cı il tarixli **268-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 30 iyun 2016-cı il, № 139, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 6, maddə 1004)** ilə 86-cı maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci cümləsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrində bu sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətini yoxlamaq, habelə birinci instansiya məhkəmələrində sədr və sədr müavini öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə və ya onların səlahiyyət müddəti bitdikdə onların vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq həmin məhkəmənin hakimlərindən birinə, hakim öz vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə isə onun vəzifələrinin icrasını müvəqqəti olaraq digər müvafiq məhkəmənin hakimlərindən birinə həvalə etmək hüququna malikdir.~~

[158] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 86-cı maddəyə üçüncü hissə əlavə edilmişdir və üçüncü hissə müvafiq olaraq dördüncü hissə hesab edilməlidir.

[159] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 86-cı maddənin dördüncü hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri Ali Məhkəmənin, İqtisad Məhkəməsinin və Apellyasiya Məhkəməsinin hakimləri istisna olmaqla, bu Qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə icraat başlayır.~~

[160] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 87-ci maddənin adı yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~M a d d ə 8 7 . **Məhkəmələrin fəaliyyətinə dair statistika hesabatı**~~

[161] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 87-ci maddənin birinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[162] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 87-ci maddənin ikinci hissəsində **"müəyyənləşdirir"** sözündən sonra **"və bu hesabatları dərc edir"** sözləri əlavə edilmişdir.

[163] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 87-ci maddənin üçüncü hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məhkəmə fəaliyyətinə dair statistika hesabatlarını ümumiləşdirir və təhlil edir, nəticəsi barədə məhkəmələrə məlumat verir.~~

[164] 4 iyul 2008-ci il tarixli 665-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, №7, maddə 609**) ilə 88-ci maddəsinin ikinci hissəsində **", Ali Məhkəmə və apellyasiya məhkəmələrində isə əlavə olaraq"** sözləri **"və"** sözü ilə əvəz edilmişdir.

[165] 8 iyun 2004-cü il tarixli 684-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 597**) ilə 88-ci maddənin birinci hissəsindən "**məhkəmələrdə məhkəmə aparatı,**" sözləri çıxarılmış və həmin hissədə "**isə müvafiq struktur bölmələrdən ibarət olan məhkəmə katibliyi**" sözləri "**və digər məhkəmələrdə məhkəmə aparatları**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Məhkəmələrin fəaliyyətinin hüquqi, təşkilati, informasiya, maddi-texniki, maliyyə və təsərrüfat təminatını həyata keçirmək məqsədilə məhkəmələrdə məhkəmə aparatı, Ali Məhkəmə, İqtisad Məhkəməsi, Apellyasiya Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsində işə müvafiq struktur bölmələrdən ibarət olan məhkəmə katibliyi fəaliyyət göstərir.~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 88-ci maddənin birinci hissəsində "**İqtisad Məhkəməsi, Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**apellyasiya məhkəmələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[166] 17 aprel 2007-ci il tarixli **319-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu(**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 5, maddə 439**) ilə 88-ci maddəsinin ikinci hissəsində "**məhkəmə katibi**" sözlərindən sonra "**, Ali Məhkəmə və apellyasiya məhkəmələrində isə əlavə olaraq köməkçi**" sözləri əlavə edilmişdir.

[167] 8 iyun 2004-cü il tarixli 684-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 597**) ilə 88-ci maddənin ikinci hissəsindən "**və katiblikləri**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Məhkəmələrin aparatları və katiblikləri təşkil edilərkən hər hakim üçün məhkəmə katibi nəzərdə tutulmalı, məhkəmələrdə dəftərxana, kitabxana, arxiv, təsərrüfat xidməti fəaliyyət göstərməli, vətəndaşların qəbulu, qanunvericiliyin sistemləşdirilməsi və kodifikasiyası, məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının aparılması ilə məşğul olan məsləhətçilər olmalı, kargüzarlığın aparılması təmin edilməlidir.~~

28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 88-ci maddənin ikinci hissəsində **"vətəndaşların"** sözü **"şəxslərin"** sözü ilə əvəz edilmiş, **"kargüzarlığın"** sözündən sonra **", məhkəmə tərəfindən çıxarılmış qərarların və onlarla bağlı yuxarı instansiya məhkəmələrinin qərarlarının uçotunun"** sözləri əlavə edilmişdir.

[168] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 88-ci maddəyə üçüncü hissə əlavə edilmiş və üçüncü hissə müvafiq dördüncü hissə hesab edilmişdir.

[169] 8 iyun 2004-cü il tarixli 684-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 597**) ilə 88-ci maddənin üçüncü hissəsindən "**Məhkəmə aparatlarının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərin əmək haqqını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı,**" və "**isə**" sözləri çıxarılmış, həmin hissədə "**katibliklərinin**" sözü "**aparatlarının**" sözü ilə əvəz edilmiş və "**sədrləri**" sözündən sonra "**,digər məhkəmə aparatlarının isə strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərin əmək haqqını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı**" sözləri əlavə edilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Məhkəmə aparatlarının strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərinin əmək haqqını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı, Ali Məhkəmə, İqtisad Məhkəməsi, Apellyasiya Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi katibliklərinin strukturunu, ştat cədvəlini, xərc smetasını, işçilərinin əmək haqqını isə müvafiq olaraq Ali Məhkəmənin, İqtisad Məhkəməsinin, Apellyasiya Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrləri müəyyən edir.~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 88-ci maddənin dördüncü hissəsində "**İqtisad Məhkəməsi, Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri və "**İqtisad Məhkəməsinin, Apellyasiya Məhkəməsinin**" sözləri müvafiq olaraq "**apellyasiya məhkəmələri**" və "**apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[170] 27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, № 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, № 11, maddə 878)** ilə 88-ci maddəyə beşinci hissə əlavə edilmişdir.

[171] 8 iyun 2004-cü il tarixli 684-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddə 597**) ilə 88-ci maddənin dördüncü hissəsi çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Məhkəmə aparatının və katibliyin işçiləri attestasiyadan keçir və onlara müvafiq rütbə dərəcələri verilir. Attestasiyanın keçirilməsi və rütbə dərəcələrinin verilməsi qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.~~

[172] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 90-cı maddəyə yeni məzmunda altıncı hissə əlavə edilmişdir.
28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 90-cı maddənin altıncı hissəsinə "**Birinci instansiya**" sözlərindən sonra " **və apellyasiya**" sözləri əlavə edilmişdir.

[173] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 91-ci maddədə "**əlaqələrini**" sözündən sonra "**Məhkəmə-Hüquq Şurası və**" sözləri əlavə edilmiş, "**, İqtisad Məhkəməsi və Apellyasiya Məhkəməsi**" sözləri "**və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[174] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 92-ci maddənin ikinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[175] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270**, **Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 93-cü maddənin ikinci hissəsində "**hakimin adı ilə bir araya sığmayan hərəkətlərə yol verdiyinə görə vəzifədən**" sözləri "**barəsində cinayət təqibinə bəraətverici əsaslar olmadan xitam verilmiş, hakim vəzifəsindən intizam qaydasında**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[176] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 93-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[177] 21 dekabr 2012-ci il tarixli **520-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 2 fevral 2013-cü il, № 24; "Azərbaycan" qəzeti, 10 fevral 2013-cü il, № 31; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 01, maddə 21)** ilə 93-1-ci maddənin birinci hissəsində "**təşkilinin**" sözündən sonra "**və hakimlərin müstəqilliyinin**" sözləri əlavə edilmişdir.
25 aprel 2017-ci il tarixli **626-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 4 iyul 2017-ci il, № 140, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, №6 , maddə 1034)** ilə 93-1-ci maddəsinin birinci hissəsində "**və hakimlərin**" sözləri "**, hakimlərin və məhkəmə sisteminin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[178] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 93-2-ci maddə əlavə edilmişdir.

[179] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 93-3-cü maddə əlavə edilmişdir.

[180] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 93-3-cü maddənin üçüncü hissəsinə üçüncü, dördüncü və beşinci cümlələr əlavə edilmişdir.

[181] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə 93-3-cü maddəyə yeni məzmunda səkkizinci hissə əlavə edilmişdir.

[182] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 93-4-cü maddə əlavə edilmişdir.

[183] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 93-4-cü maddədə "**müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən**" sözləri "**qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[184] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 93-4-cü maddəyə yeni məzmunda ikinci hissə əlavə edilmişdir.

[185] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 94-cü maddənin adı yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 9 4 . **Hakimlərin təyin edilməsi**~~

[186] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 94-cü maddənin ikinci hissəsində **"İqtisad Məhkəməsinin"** sözləri **"apellyasiya məhkəmələrinin"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 94-cü maddənin ikinci hissəsində "**Ali Məhkəmənin**" sözlərindən sonra "**, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin**" sözləri əlavə edilmişdir.

[187] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 94-cü maddəyə üçüncü hissə əlavə edilmişdir, üçüncü və dördüncü hissələr müvafiq olaraq dördüncü və beşinci hissələr hesab olunmalıdır.

[188] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 94-cü maddənin beşinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin sədrləri, sədr müavinləri və məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin təyin edilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq həll edilir.~~

16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**) ilə 94-cü maddənin beşinci hissəsində ikinci cümlədə "**məhkəmə sədrlərinin**" sözlərindən sonra "**, habelə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədr müavininin və məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin**" sözləri əlavə edilmişdir.

16 iyun 2007-ci il tarixli 385-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 7, maddə 712**) ilə 94-cü maddənin beşinci hissəsində üçüncü cümlədə "**məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin**" sözlərindən sonra "**(Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədr müavini və məhkəmə kollegiyalarının sədrləri istisna olmaqla)**" sözləri əlavə edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596)** ilə 94-cü maddənin beşinci hissəsinin birinci cümlədən "**və bir qayda olaraq həmin vəzifəyə iki dəfədən artıq təkrarən təyin oluna bilməzlər**" sözləri çıxarılmışdır.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** ikinci cümlədə "**ağır cinayətlərə dair işlər üzrə məhkəmələrin**" sözləri "**ağır cinayətlər məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası ağır cinayətlər məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2014-cü il tarixli **1168-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 13 fevral 2015-ci il, № 034, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 2, maddə 98)** ilə 94-cü maddənin beşinci hissəsinin ikinci cümləsində "**, apellyasiya məhkəmələrinin,**" sözləri "**və**" sözü ilə əvəz edilmişdir, "**, ağır cinayətlər məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası ağır cinayətlər məhkəməsinin**" sözləri isə çıxarılmışdır.

20 oktyabr 2015-ci il tarixli **1393-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 21 noyabr 2015-ci il, № 256, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 11, maddə 1286)** ilə 94-cü maddəsinin beşinci hissəsinin ikinci və üçüncü cümləri aşağıdakı redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin *və* Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin , ağır cinayətlər məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası ağır cinayətlər məhkəməsinin sədrlərinin, habelə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədr müavininin və məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin vəzifəyə təyin edilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq həll edilir. Azərbaycan Respublikasının digər məhkəmə sədrlərinin, habelə Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin sədr müavinlərinin və məhkəmə kollegiyaları sədrlərinin (Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədr müavini və məhkəmə kollegiyalarının sədrləri istisna olmaqla) təyinatı Məhkəmə-Hüquq Şurasının təklifinə əsasən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq aparılır.~~

[189] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 96-cı maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 9 6 . **Hakimlərin səlahiyyət müddəti**~~

~~Ali məhkəmə, Azərbaycan Respublikasının İqtisad Məhkəməsi, Azərbaycan Respublikasının Apellyasiya Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi hakimlərin səlahiyyət müddəti 10 il, digər məhkəmələrin hakimlərinin səlahiyyət müddəti 5 ildir.~~

İşə baxılan müddətdə hakimlərin səlahiyyət müddəti başa çatarsa, onların səlahiyyəti həmin işə baxılıb qurtaranadək uzadılır.

[190] 30 dekabr 2014-cü il tarixli **1168-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 13 fevral 2015-ci il, № 034, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 2, maddə 98)** ilə 96-cı maddənin birinci hissəsinin birinci cümləsində "**beş**" sözü "**üç**" sözü ilə əvəz edilmişdir, dördüncü cümləsində "**həddinə**" sözü "**həddinədək**" sözü ilə əvəz edilmişdir, "**- 65 yaşınadək**" sözləri və beşinci cümləsi çıxarılmışdır.

[191] 30 dekabr 2014-cü il tarixli **1168-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 13 fevral 2015-ci il, № 034, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 2, maddə 98)** ilə 96-cı maddənin ikinci - dördüncü hissələri müvafiq olaraq üçüncü - beşinci hissələr hesab edilmişdir və maddəyə yeni məzmunda ikinci hissə əlavə edilmişdir.

[192] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 97-ci maddənin üçüncü hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
Bu Qanunla müəyyən edilmiş əsaslar istisna olmaqla, hakimlərin səlahiyyətlərinə xitam verilə bilməz.

[193] 21 dekabr 2012-ci il tarixli **520-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 2 fevral 2013-cü il, № 24; "Azərbaycan" qəzeti, 10 fevral 2013-cü il, № 31; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 01, maddə 21)** ilə 97-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[194] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 98-ci maddənin üçüncü hissəsinin ikinci abzasında **"və vətəndaşlardan"** sözləri **", fiziki və hüquqi şəxslərdən"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[195] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 99-cu maddəyə üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 99-cu maddənin üçüncü hissəsinin birinci cümləsində "**məsələnin mahiyyətinə**" sözləri "**həmin qərara**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[196] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 99-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[197] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 100-cü maddənin ikinci hissəsində **"səlahiyyətlərinə xitam verilməsinin və vəzifədən kənarlaşdırılmasının"** sözləri **"vəzifədən kənarlaşdırılmasının və səlahiyyətlərinə xitam verilməsinin"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[198] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 100-cü maddəyə yeni məzmunda dördüncü hissə əlavə edilmişdir.

[199] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 101-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 1 0 1 . **Hakimlərin toxunulmazlığı**~~

~~Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 128-ci maddəsinin birinci hissəsinə uyğun olaraq hakimlər toxunulmazdır. Hakimlər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə, tutula və ya həbs edilə bilməzlər, onların barəsində məhkəmə qaydasında inzibati tənbeh tədbirləri tətbiq edilə bilməz, onlar axtarışa, şəxsi müayinəyə və gətirilməyə məruz qala bilməzlər.~~

~~Cinayət və ya inzibati hüquq pozuntusu törətməkdə şübhə edilən şəxs qismində saxlanılmış hakim şəxsiyyəti müəyyənləşdirildikdən sonra dərhal azad edilməli, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroruna yazılı məlumat verilməlidir.~~

~~Hakimlərin hərəkətlərində cinayət əməlinin əlamətləri olduqda onlar Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 128-ci maddəsinin IV və V hissələrində nəzərdə tutulmuş qaydada vəzifədən kənarlaşdırıla bilərlər.~~

~~Hakimlər vəzifədən kənarlaşdırıldıqdan sonra Ali Məhkəmənin intizam kollegiyasının razılığı olduqda Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun qərarına əsasən cinayət məsuliyyətinə cəlb oluna və həbs edilə bilərlər.~~

~~Vəzifədən kənarlaşdırılmış hakimlərin səlahiyyətləri onların barəsində cinayət işi üzrə hökm qanuni qüvvəyə minənədək dayandırılır.~~

~~Vəzifədən kənarlaşdırılmış hakim bəraət hökmü çıxarıldıqda və ya cinayət işinin icraatına cinayət hadisəsi, əməlində cinayət tərkibi olmadığı, habelə cinayətdə təqsiri sübuta yetirilmədiyi hallarda onun səlahiyyətləri bərpa olunur.~~

~~Hakimlərin toxunulmazlığı, həmçinin onların mənzillərinə, xidməti otaqlarına, nəqliyyat və rabitə vasitələrinə, poçt-teleqraf yazışmalarına, şəxsi əmlakına və sənədlərinə də şamil olunur.~~

~~Məhkəmə səhvləri nəticəsində proses iştirakçısına, yaxud işdə iştirak edən şəxsə dəymiş ziyana görə hakimlər öz xüsusi əmlakları ilə məsuliyyət daşımırlar. Bu ziyan qanunla müəyyən olunmuş hallarda və qaydada dövlət tərəfindən ödənilir.~~

[200] 29 noyabr 2016-cı il tarixli **438-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 18 dekabr 2016-cı il, № 281, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 12, maddə 2033)** ilə 101-ci maddəsinin beşinci hissəsinin birinci cümləsində “**on gün**” sözləri **“72 saat**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[201] 5 oktyabr 1999-cu il tarixli 706-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 10, maddə 570**) ilə 102-ci maddəyə ikinci və üçüncü hissələr əlavə edilmişdir.

19 oktyabr 2001-ci il tarixli 210-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 1, maddə 4**) ilə 102-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 1 0 2 . **Hakimlərin təhlükəsizliyi**~~

~~Hakimlərin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə onlara Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada silah gəzdirmək və saxlamaq hüququ verilir, zəruri hallarda hakimlərin təhlükəsizliyi təmin edilir.~~

~~Səlahiyyət müddətlərində xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olaraq hakimlərin və ya onların yaxın qohumlarının həyatının və sağlamlığının, mənzilinin, əmlakının qorunması məqsədilə ilə səlahiyyətli dövlət orqanları tərəfindən müvafiq qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulmuş qaydada təhlükəsizlik tədbirləri tətbiq edilir.~~

~~Hakim işdən çıxdıqda və ya başqa işə keçdikdə əvvəlki xidmət vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olaraq təhlükəsizlik tədbirləri onlara da tətbiq olunur.~~

[202] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 105-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[203] 8 may 2007-ci il tarixli 330-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu(**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 5, maddə 446**) ilə 106-cı maddəsinin birinci hissəsinin ikinci abzasında "şərti maliyyə vahidinin 1300 misli" sözləri "1.785,0 manat" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[204] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin ikinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali Məhkəmənin sədrinə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin vəzifə maaşı həcmində;~~

27 dekabr 2013-cü il tarixli **856-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 5 fevral 2014-cü il, № 24, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 2, maddə 85)** 106-cı maddənin birinci hissəsinin ikinci abzasında "**1.785,0**" rəqəmləri "**2070**" rəqəmləri ilə əvəz edilmişdir.

[205] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin üçüncü abzasın əvvəlinə "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin," sözləri əlavə edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin üçüncü abzasında "**, Apellyasiya Məhkəməsinin və İqtisad Məhkəməsinin**" sözləri "**və apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[206] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin dördüncü abzası çıxarılmışdır.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin dördüncü abzasında "**Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin**" sözləri "**Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası məhkəməsinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

22 fevral 2008-ci il tarixli 551-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 3, maddə 163**) ilə 106-cı maddəsinin birinci hissəsinin dördüncü abzasında "**və Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası Məhkəməsinin**" sözləri "**, Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin yurisdiksiyasını həyata keçirən müvafiq hərbi məhkəmənin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[207] 1 sentyabr 2004-cü il tarixli 726-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 669**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasda "**75 faizi**" sözləri "**60 faizi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

22 iyun 2010-cu il tarixli **1043-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 17 iyul 2010-cu il, № 152, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 7, maddə 596) ilə** 106-cı maddənin beşinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir:

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ağır cinayətlər məhkəməsi, Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə hərbi məhkəmə , Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin yurisdiksiyasını həyata keçirən müvafiq hərbi məhkəmənin sədrlərinə Ali Məhkəmə sədrinin vəzifə maaşının 80 faizi həcmində;~~

[208] 27 dekabr 2013-cü il tarixli **856-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 5 fevral 2014-cü il, № 24, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 2, maddə 85)** ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin beşinci abzasında "**60** " rəqəmləri "**70**" rəqəmləri ilə əvəz edilmişdir.

[209] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 106-cı maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzası səkkizinci abzas hesab edilmiş və həmin hissəyə yeni yeddinci abzas əlavə edilmişdir.

[KM1] 23 yanvar 2001-ci il tarixli Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin Qərarı (**"Azərbaycan" qəzeti 24 yanvar 2001-ci il, № 18, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Məlumatı №2/2001)** ilə 1. «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 106-cı maddəsinin ikinci hissəsinin müddəaları bu qanuna əsasən hakim vəzifəsinə təyin edilmiş şəxslərə onların qanun qəbul edilənədək olan hakimlik stajı nəzərə alınmaqla şamil edilir.

[210] 16 fevral 2001-ci il tarixli 76-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 5, maddə 292**) ilə 106-cı maddənin ikinci hissəsində **"həcmində"** sözündən sonra **"(45 faizdən çox olmamaq şərti ilə)**" sözləri əlavə edilmişdir.

28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 106-cı maddənin ikinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[211] 8 oktyabr 2010-cu il tarixli **1092-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 21 oktyabr 2010-cu il, № 230, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 10, maddə 842)** ilə 106-cı maddəyə yeni məzmunda üçüncü və dördüncü hissələr əlavə edilmişdir.

[212] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 106-cı maddəyə yeni məzmunda beşinci hissə əlavə edilmişdir.

[213] 8 iyun 1999-cu il tarixli 679-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 396**) ilə 107-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 1 0 7 . **Hakimlərin məzuniyyəti**~~

~~Hakimlərə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada məzuniyyət verilir.~~

~~Hakimlərə illik məzuniyyət müvafiq məhkəmənin sədri tərəfindən verilir.~~

28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 107-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 1 0 7 . **Hakimlərin məzuniyyətinin müddəti və haqqı**~~

~~Bu Qanunun 96-cı maddəsi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyət müddəti 10 il olan hakimlərə hər il 40 təqvim günü, səlahiyyət müddəti 5 il olan hakimlərə isə 36 təqvim günü müddətində məzuniyyət verilir.~~

~~Səlahiyyət müddəti 10 il olan hakimlərə məzuniyyətə çıxdığı vaxt 2 aylıq vəzifə maaşı, səlahiyyət müddəti 5 il olan hakimlərə isə aylıq vəzifə maaşı məbləğində məzuniyyət haqqı verilir.~~

~~İllik məzuniyyət Ali Məhkəmənin, İqtisad Məhkəməsinin, Apelyasiya Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimlərinə müvafiq məhkəmə sədri tərəfindən, digər məhkəmələrin hakimlərinə isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən verilir.~~

[214] 8 oktyabr 2010-cu il tarixli **1092-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 21 oktyabr 2010-cu il, № 230, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 10, maddə 842)** ilə 107-ci maddənin birinci hissəsinin ikinci cümləsində "**iki aylıq vəzifə maaşı məbləğində məzuniyyət haqqı verilir**" sözləri, "**iki aylıq əmək haqqı məbləğində müavinət verilir**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[215] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 107-ci maddənin ikinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin, İqtisad Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

25 dekabr 2007-ci il tarixli 523-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikası Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, №12, maddə 1222**) ilə 107-ci maddəyə yeni məzmunda üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

[216] 22 noyabr 2002-ci il tarixli 382-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 12, maddə 706**) ilə 108-ci maddənin birinci hissəsinə "**6 ay müddətində**" sözlərindən sonra "**müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən**" sözləri əlavə edilmişdir.

[217] 22 noyabr 2002-ci il tarixli 382-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 12, maddə 706**) ilə 108-ci maddənin ikinci hissəsi çıxarılmışdır. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları bu maddənin birinci hissəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin hakimlərini mənzillə təmin edir, onlara mənzil verilənədək yaşayış sahəsinin kirayəsi xərclərini ödəyirlər.

[KM1] 27 iyun 2001-ci il tarixli Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin Qərarı (**"Azərbaycan" qəzeti 29 iyun 2001-ci il, № 144, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Məlumatı №1/2002)** ilə 1. «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 109-cu maddəsinin beşinci hissəsində nəzərdə tutulmuş «axırıncı iş yerlərində aldıqları vəzifə maaşları» dedikdə axırıncı iş yerlərində hakim kimi aldıqları vəzifə maaşları başa düşülməlidir.

2. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə tövsiyə olunsun ki, səlahiyyət müddəti qurtarmadan pensiya yaşına çatmış, lakin həmin müddətin qurtarmasını gözləmədən öz arzusu ilə pensiyaya çıxmaq istəyən, yaxud xəstəliyi, əlilliyi və s. üzrlü səbəbdən işi davam etdirə bilməyərək, pensiyaya çıxan hakimlərə pensiyanın verilmə qaydalarını müəyyən etsin.

[218] 5 oktyabr 1999-cu il tarixli 706-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 10, maddə 570**) ilə 109-cu maddənin birinci hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[219] 16 fevral 2001-ci il tarixli 76-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 5, maddə 292**) ilə 109-cu maddənin dördüncü hissəsində **"məbləğində"** sözündən sonra **"müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada"** sözləri əlavə edilmişdir.

[220] 19 oktyabr 2007-ci il tarixli 462-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikası Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, № 11, maddə 1078**) ilə 109-cu maddənin beşinci və altıncı hissələr çıxarılmışdır, maddəyə yeni məzmunda beşinci hissə əlavə edilmişdir və yeddinci hissə altıncı hissə hesab edilmişdir.

18 mart 2011-ci il tarixli **92-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 15 aprel 2011-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, № 4, maddə 265)** ilə 109-cu maddəsinin beşinci hissəsində "**sabiq hakimlərin**" sözlərindən sonra "**və onların ailə üzvlərinin**" sözləri əlavə edilmişdir.

6 mart 2018-ci il tarixli **1028-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 29 mart 2018-ci il, № 69)** ilə 109-cu maddənin beşinci hissəsində "**Azı 5 il hakim işləmiş və pensiya yaşına çatmış və ya bu yaşa çatanadək əlil olmuş**" sözləri "**Hakimlərin,**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[KM2] 18 iyul 2008-ci il tarixli Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumunun Qərarı **(«Respublika» qəzeti 2 avqust 2008-ci il, № 169, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Məlumatı №4/2008)**

1. «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 109-cu maddəsi və «Konstitusiya Məhkəməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 73-cü maddəsinin müddəaları Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 127-ci maddəsinin I hissəsində nəzərdə tutulmuş hakimlərin müstəqilliyinin təminatlarından biri kimi qəbul edilməli və onların barəsində hakim vəzifələrində işlədikləri dövrdə mövcud olmuş daha üstün sosial müdafiə təminatlarını əks etdirən qanunvericiliyin müddəaları tətbiq olunmalıdır.

2. Hakimlərin sosial müdafiəsi ilə bağlı məsələlər həll edilərkən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 149-cu maddəsinin VII hissəsinə uyğun olaraq «Əmək pensiyaları haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 20.1.4 və 20.7-ci maddələrinin müddəalarından daha üstün sosial müdafiə təminatları müəyyənləşdirən:

30 dekabr 2005-ci il tarixədək vəzifəyə təyin olunmuş ümumi yurisdiksiyalı məhkəmələrin hakimlərinə — həmin günədək qüvvədə olmuş «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 109-cu maddəsinin;

19 oktyabr 2007-ci il tarixədək vəzifəyə təyin olunmuş Konstitusiya Məhkəməsinin hakimlərinə — həmin günədək qüvvədə olmuş «Konstitusiya Məhkəməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 73-cü maddəsinin müddəaları tətbiq olunmalıdır.

[221] 20 iyun 2003-cü il tarixli 489-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 6, maddə 278**) ilə 109-cu maddənin beşinci hissəsində "**vəzifə maaşlarının**" sözləri **"istənilən beş ilin orta aylıq əmək haqlarının**" sözləri ilə əvəz edilmiş, "**verilir**" sözündən sonra "**və əmək haqqı artımındakı sonrakı dəyişikliklər həmin məbləğə şamil edilir**" sözləri əlavə edilmişdir.

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 109-cu maddənin beşinci hissəsində "**Səlahiyyət müddətləri qurtardıqdan sonra pensiya**" sözləri "**Pensiya**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 109-cu maddənin beşinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

Pensiya yaşına çatmış sabiq hakimlərə axırıncı iş yerlərində aldıqları istənilən beş ilin orta aylıq əmək haqlarının 80 faizi miqdarında pensiya verilir və əmək haqqı artımındakı sonrakı dəyişikliklər həmin məbləğə şamil edilir.

[222] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 109-cu maddənin altıncı hissəsi yeddinci hissə hesab edilmiş və həmin maddəyə yeni altıncı hissə əlavə edilmişdir.

[223] 20 iyun 2003-cü il tarixli 489-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 6, maddə 278**) ilə 109-cu maddəyə altıncı hissə əlavə edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 109-cu maddənin yeddinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

Bu Qanuna uyğun keçirilmiş təyinatlardan əvvəl işləmiş və həmin vaxt pensiya yaşına çatmış sabiq hakimlərə bu maddənin beşinci hissəsinin müddəaları şamil edilir.

[224] 30 dekabr 2014-cü il tarixli **1168-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 13 fevral 2015-ci il, № 034, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 2, maddə 98)** ilə 110-cu maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

M a d d ə 1 1 0 . **Hakimlərin həvəsləndirilməsi**

Hakimlər vəzifələrini nümunəvi yerinə yetirdikdə, uzun müddət və qüsursuz işlədikdə, habelə digər nailiyyətlər qazandıqda Məhkəmə-Hüquq Şurası onların barəsində aşağıdakı həvəsləndirmə tədbirlərini görür:[224]

təşəkkür elan etmək;

mükafat vermək.

Yerli iqtisad məhkəmələri, Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi, İqtisad Məhkəməsi, Apellyasiya Məhkəməsi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsi və Naxçıvan Muxtar Respublikası rayon (şəhər) məhkəmələrinin hakimləri barədə həvəsləndirmə tədbirlərini həmçinin müvafiq olaraq İqtisad Məhkəməsinin, Apellyasiya Məhkəməsinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin sədrləri tətbiq edirlər.[224]

[225] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 111-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

M a d d ə 1 1 1 . **Hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi əsasları**

Hakimlər yalnız aşağıdakı əsaslara görə intizam məsuliyyətinə cəlb edilə bilərlər:

işlərə baxarkən qanunvericiliyin tələblərini kobudcasına pozduqda;

məhkəmə etikasını pozduqda;

əmək intizamını kobudcasına pozduqda;

hakim adına ləkə gətirən ləyaqətsiz hərəkətə yol verdikdə.

[226] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 111-ci maddənin altıncı abzasının əvvəlinə "**hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı və**" sözləri əlavə edilmişdir.

[227] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanuna 111-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[228] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 112-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

M a d d ə 1 1 2 . **Hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi qaydası**

Hakimlərin barəsində intizam icraatının başlanması Ali Məhkəmənin sədri və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanı qaldıra bilər.

Ali Məhkəmənin, İqtisad Məhkəməsinin, Apellyasiya Məhkəməsinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimləri barəsində, habelə qanunvericiliyin tələblərinin kobudcasına pozulmasına və ya məhkəmə etikası normalarının pozulmasına görə Azərbaycan Respublikası məhkəmələrinin digər hakimləri barəsində intizam icraatının başlanması məsələləri yalnız Ali Məhkəmənin sədri tərəfindən həll edilə bilər.

Hakimlər haqqında intizam icraatı intizam pozuntusunun aşkar edildiyi gündən yarım il və törədildiyi gündən iki il müddətində başlana bilər.

Hakimlər yalnız Ali Məhkəmənin intizam kollegiyasının qərarına əsasən intizam məsuliyyətinə cəlb edilirlər.

İntizam kollegiyası intizam icraatının başlandığı gündən bir ay müddətində, bir qayda olaraq, hakimin iştirakı ilə araşdırma aparır və hakim haqqında aşağıdakı qərarlardan birini qəbul edir:

Hərəkətində pozuntu müəyyən edilmədikdə və ya icraata başlama müddəti keçdikdə intizam icraatına xitam vermək;

irad tutmaq;

töhmət vermək.

İntizam kollegiyasının qərarından şikayət verilməmişsə, o qəbul edildiyi vaxtdan on gün sonra qüvvəyə minir və Ali Məhkəmənin sədrinə təqdim edilir.

~~Həmin müddət ərzində intizam kollegiyasının qərarından Ali Məhkəmənin Plenumu tərəfindən yaradılmış komissiyaya şikayət verilə bilər.~~

~~Komissiya on gün müddətində şikayətə baxıb intizam kollegiyasının qərarını qüvvədə saxlayır, ləğv edir və ya ona dəyişikliklər edir və öz qərarını Ali Məhkəmənin sədrinə təqdim edir. Komissiyanın qərarı qətidir. Hakimlər cəza verildiyi gündən bir il ərzində yenidən intizam məsuliyyətinə cəlb edilməmişsə, intizam məsuliyyətinə cəlb edilməmiş sayılırlar.~~

~~Hakimlər öz xidməti vəzifələrinin icrasına vicdanlı münasibət bəslədikdə onların üzərindən intizam cəzası altı ay sonra vaxtından əvvəl götürülə bilər.~~

~~Hakimlərin intizam məsuliyyəti bu Qanunla və İntizam Kollegiyası haqqında Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada həll olunur.~~

[229] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 112-ci maddənin birinci hissəsində "**Apellyasiya Məhkəməsinin və İqtisad Məhkəməsinin**" sözləri "**apellyasiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[230] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 112-ci maddənin dördüncü hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikası Apellyasiya Məhkəməsinin sədri həmin məhkəmənin hakimləri, habelə birinci instansiya (Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələri, yerli iqtisad məhkəmələri və Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsi istisna olmaqla) məhkəmələrinin hakimləri və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ağır cinayətlərə dair işlər üzrə birinci instansiya kollegiyasının hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir.~~

[231] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 112-ci maddənin beşinci hissəsi çıxarılmış, altıncı - on altıncı hissələri müvafiq olaraq beşinci - on beşinci hissələr hesab edilmişdir.

əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Azərbaycan Respublikası İqtisad Məhkəməsinin sədri həmin məhkəmənin hakimləri, habelə Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn mübahisələrə dair iqtisad məhkəməsinin hakimləri və yerli iqtisad məhkəmələrinin hakimləri haqqında intizam icraatının başlanılması barədə Məhkəmə-Hüquq Şurasına müraciət edir.~~

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 112-ci maddənin beşinci hissəsində "**Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon (şəhər) məhkəmələrinin**" sözləri "**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin ərazi yurisdiksiyasına aid edilmiş birinci instansiya məhkəmələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[232] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 112-ci maddəyə on birinci hissə əlavə edilmişdir və on birinci - on beşinci hissələr müvafiq olaraq on ikinci-on altıncı hissələr hesab olunmalıdır.

[233] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 112-ci maddənin on ikinci hissəsində "**on**" sözü "**iyirmi**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[234] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 686**) ilə 112-ci maddənin on dördüncü hissəsinə üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 112-ci maddənin on üçüncü hissəsində "**bir ay**" sözləri "**üç ay**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[235] 28 oktyabr 2016-cı il tarixli **377-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Azərbaycan" qəzeti, 6 dekabr 2016-cı il, № 270, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 11, maddə 1789)** ilə yeni məzmunda 112-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[236] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 113-cü maddədə "**qurtardıqda**" sözü "**(uzadılmış səlahiyyət müddəti) qurtardıqda Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[237] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 113-cü maddənin ikinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~2) barəsində məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş ittihamedici hökmü və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair qərarı olduqda, habelə bu Qanunun 102-ci maddəsinin altıncı hissəsində nəzərdə tutulmuş əsaslar istisna olmaqla cinayət işinin icraatına xitam verildikdə;~~

[238] 03 aprel 2015-ci il tarixli **1236-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 05 may 2015-ci il, № 095, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, № 5, maddə 483)** ilə 113-cü maddəsinin ikinci hissəsinin 8-ci bəndində "**vətəndaşlığından çıxdıqda**" sözləri "**vətəndaşlığına xitam verildikdə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[239] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 113-cü maddənin ikinci hissəsinin 9-cu bəndində **"dörd"** sözü **"altı"** sözü ilə, **"Ali Məhkəmə"** sözləri **"Məhkəmə-Hüquq Şurası"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 113-cü maddənin ikinci hissənin 9-cu bəndi yeni redaksiyada verillmişdir.
Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~9)altı aydan artıq müddətdə xəstəliyi ilə əlaqədar vəzifəsinin yerinə yetirilməsinin qeyri-mümkünlüyü barədə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən təşkil edilmiş xüsusi hakim komissiyasının müvafiq rəyi olduqda;~~

[240] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 113-cü maddənin ikinci hissəsinin 10-cu bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~10) bu Qanunun 111-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş əsaslara görə intizam cəzası verildikdən sonra il ərzində yenidən bu hərəkətlərə yol verdikdə.~~

[241] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 113-cü maddənin ikinci hissəsinə 11-ci bənd əlavə edilmişdir.

[242] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1008-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 782)** ilə 113-cü maddəyə yeni məzmunda üçüncü hissə əlavə edilmişdir.

[243] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 114-cü maddənin birinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanunun 113-cü maddəsinin 6-10-cu bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə Ali Məhkəmənin sədri və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanı intizam icraatı başlayır.~~

[244] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə 114-cü maddənin ikinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~İntizam icraatına bu Qanunun 112-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada baxılır, intizam kollegiyası həmin maddədə göstərilən qərarlardan birini qəbul edir və ya hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə Ali Məhkəmənin sədrinə təklif verir. Ali Məhkəmənin sədri hakimlərin səlahiyyətlərini vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təklif verir.~~

[245] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 114-cü maddənin üçüncü hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanunun 113-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə uyğun olaraq həll edilir.~~

21 dekabr 2012-ci il tarixli **520-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 2 fevral 2013-cü il, № 24; "Azərbaycan" qəzeti, 10 fevral 2013-cü il, № 31; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 01, maddə 21)** ilə 114-cü maddənin üçüncü hissəsindən "**1-ci və**" sözləri çıxarılmışdır.

[246] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə 114-cü maddəyə dördüncü hissə əlavə edilmişdir.

21 dekabr 2012-ci il tarixli **520-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 2 fevral 2013-cü il, № 24; "Azərbaycan" qəzeti, 10 fevral 2013-cü il, № 31; Azərbaycan**

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 01, maddə 21) ilə 114-cü maddənin dördüncü hissədə "**3-5-ci bəndlərində**" sözlərindən əvvəl "**1-ci və**" sözləri əlavə edilmişdir.

[247] 5 mart 2004-cü il tarixli 597-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 4, maddə 199**) ilə 115-ci maddənin dördüncü hissəsinin altıncı abzasında "**daxili işlər**" sözlərindən sonra "**,sərhəd xidməti**" sözləri əlavə edilmişdir.

[248] 5 oktyabr 1999-cu il tarixli 706-IQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 10, maddə 570**) ilə 122-ci maddənin ikinci hissəsinə ikinci və üçüncü cümlələr əlavə edilmişdir.

16 dekabr 2008-ci il tarixli 741-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti 18 fevral 2009-cu il, № 38, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, №02, maddə 46**) ilə 109-cu maddəsinin birinci hissəsində və 122-ci maddəsinin ikinci hissəsində **"yaralandıqda, kontuziya olduqda, xəsarət"** sözləri **"xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya)"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[249] 20 iyun 2014-cü il tarixli **1010-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 11 iyul 2014-cü il, № 146; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 784)** ilə XXI fəsil və Keçid müddəalarının 6-cı hissəsi ləğv edilmişdir.

[KM1] «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun «Keçid müddəaları»nın 7-ci bəndi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin I hissəsinə və 149-cu maddəsinin I hissəsinə uyğun olmadığından qüvvədən düşmüş hesab edilmişdir. (**«Azərbaycan» qəzeti, 02 may № 98 2003-cü il, Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin Məlumatı 2/2003**)

[250] 30 dekabr 2005-ci il tarixli 52-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 4**) ilə Keçid müddəalarının 7-ci bəndinin ikinci abzasında "**müddətinə**" sözündən sonra "**, lakin son yaş həddini - 65 yaşı keçməmək şərti ilə**" sözləri əlavə edilmişdir.

[251] 28 dekabr 2004-cü il tarixli 817-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 1, maddə 7**) ilə Qanunun Keçid müddəalarına 7-ci və 8-ci bəndlər əlavə edilmişdir.